Nicolae Mavrodin

Adevărul despre monarhie

Nicolae Mavrodin

Adevărul despre monarhie

Editura Pim

Tehnoredactare / corectură: Silviu Cristache

Coperta: Silviu Cristache

Editura Pim

Editură acreditată CNCSIS – 66 / 2010

Şoseaua Ştefan cel Mare şi Sfânt, Nr. 4, Iaşi – 700497

Tel: 0730.086.676 ; Fax: 0332.440.730

ISBN

© toate drepturile sunt rezervate autorului

Precuvântare

Încă din copilărie, am căutat să aflu cât mai multe lucruri despre oameni, societate şi conducătorii de state.

Atunci, nu ştiam că există forme de guvernământ, doctrine politice, dar, am putut să-mi formez o părere, despre cei care conduc destinele unui popor, unei naţiuni.

În clasele primare, învăţam poezii cu mesaj, care preamăreau frumuseţile patriei, lupta strămbunilor pentru libertate si neatârnare. Poeţii perioadei 1950-1955, erau considerati reprezentanti ai realismului critic, mai târziu numit socialist. Ei se numeau Mihai Beniuc, Victor Tulbure, George Lesnea, Veronica Porumbacu, Dan Deşliu, Nina Cassian, care preamăreau regimul instaurat în1948, după abdicarea regelui Mihai I. Nu pot spune că, am avut şi o concepţie antimonarhică, încă de la începutul carierei mele, de dascăl de istorie.

Până în anul 1989, tot ceea ce se ştiam despre monarhia din România, şi, despre altele din Europa, erau niste lucruri foarte vagi, uneori cu denaturări de la realitate. Conceptia mea, antimonarhistă, s-a conturat, după ce am reflectat asupra unor considerente, de ordin istoric, moral şi politic.

Provenind dintr-o familie săracă, fără prea mari posibilități materiale, niciodată n-am privit clasa socială avută, cu influențe puternice in societate,decât cu repulsie, cu neîncredere. Regele, nu putea fi decât exponentul acesteia, în nici un caz al țărănimii, sau al muncitorilor adevărați, făuritori ai bunurilor materiale.

Marii scriitori, atât clasicii, cât și din perioada interbelică, au văzut în rege și în instituția monarhică o sursă de injustitie socială. Numai dacă privim retrospectiv la frământatul an 1907, la jertfa țăranilor care s-au ridicat împotriva proprietarilor funciari, pentur că nu mai aveau mijloacce de subzistență, le ajusese ”cutitul la os” și de dăm seama care a fost pozitia monarhiei.

Nu întâmplător, Alexandru Vlahuță, va scrie poemul ”1907”, care începe semnificativ:

”Minciuna stă cu regele la masă,

Dar , asta-i cam mulștișor poveste,

De cțnd sunt regi, de când minciuna este,

Duc laolaltă cea mai bunp clasă”

Și Ion Luca Caragiale a infierat clasa conducătoare și monarhia, în pamfletul ”1907 din primăvară până-n toamnă”.

Tudor Arghezi, și-a exprimat sentimentul antimoșieresc și antimonarhic în ciclul ”1907”.

După o muncă de cercetare a arhivelor, de documentație in domeniu, am putut să-mi formez o concepție antiomonarhică, având în vedere și marile afaceri care au prejudiciat statul român la care monarhii au fost parte. Este vorba de Afacerea Stroussberg, Afacerea Skoda, prejudiciile aduse statului de camarila regelui Carol al-II-lea.

În cartea de față, voi căuta să vin cu argumente , pentru a demonstra de ce sunt antimonarhist.

Nicolae Mavrodin

Capitolul I

Cum au apărut concepţiile antimonarhice

Fiecare tip de formă de guvernare, cunoscută în istoria umanității, de la tiranie, despotism oriental și până la monarhie si republică, au avut si critici bine argumentate, elaborate de oameni politici specializați în acest domeniu,

În Antichitate, forma monarhică de conducere a cunoscut două tipuri, diametral opuse: despotismul monarhic oriental, caracteristic Asiriei, Babilonului, Persiei și Egiptului, dar și monarhia clasică, din Europa Mediteraneană și spatiul nord-dunărean: Grecia, Roma și Dacia.

Deosebirile dintre cele două tipuri erau evidnte. În timp ce, în Orientul Antic, monarhia era considerată de drept divin, regele având puteri nelimitate, putând să dispună de viața fiecărui supus, în Grecia și în Roma, acest

lucru era exclus. Este adevărat, în Sparta, regii erau duri, în raporturile cu supușii, dar, nu făceau acest lucru, decât în situații de război, când statul era în pericol. Unii dintre regii Spartei, cum a fost Leonidas, s-au jertfit pentru țară, alături de 300 e viteji, pentru a opri înaintarea perșilor, către Peninsula Peloponez.

Chiar în Antichitate, concomitent cu forma de conducere monarhică, a apărut și alta, diametral opusă, republicană. În Atena, condusă mai întâi de regi, s-a constituit republica, în care, conducerea, era încredințată celor nouă arhonți, proveniți din rândurile aristocrației, dar, apare si un organism democratic, format din reprezentanti ai poporului, numit Apella (Adunarea poporului).

Monarhia a fost dezavuată și în Atena, dar, în special, în Roma, unde ultimul rege, etrusc, Tarquinius Superbus, a fosr alungat cu pietre, din marele oras.

Iată, încă din Antichitate, monarhia, n-a fost agreată de popor. Se poate vorbi, de concepții antimonarhice în acea perioadă îndepărtată, ori nu? Realitatea confirmă acest lucru, unul din susținătorii idelor republicane, Tiberius Gracchus, care, alături de fratele său, Caius, au căzut victime ale partidului optimaților, care reprezentau interesele patricienilor, adica, ale clasei cu drepturi politice depline, și cu mari posibilități materiale.

Ideile republicane, au penetrat secolele, au arătat omenirii, că monarhia poate fi înlocuită cu o altă formă de conducere, în care poporul, să aibă un rol hotărâtor.

Și în Evul Mediu au existat forme de conducere republicană, opuse monarhiei. Să luăm cazul lui Watt Tyler, care, la sfârșitul secolului al- XIV-lea, va declanșa o răscoală în bazinul Londrei, producând panică în rândul nobilimii și chiar preluând conducerea, pentru o scurtă perioadă de timp.

Prima republică s-a cinstituit în Regatul Țărilor de Jos, după mișcarea de eliberare a populației din acest reritoriu, aflat sub cruda dominație spaniolă. Temutul Duce de Alba, va umple ținutul cu spânzurători, în vederea obligării populatiei să se convertească la catolicism, deoarece, majoritatrea locuitorilor din Țările de Jos erau protestanți, dar, și respectarea autorității absolutiste spaniole.

După izbânda revoluției de eliberare a Țărilor de Jos, prin Tratatul de la Ultrecht, se pun bazele primei republici, într-o Europă monarhică, prin excelență. Este vorba de Provinciile Unite, mai târziu, la începutul secolului al – XVII-lea, numindu-se Olanda. Aici, libertatea cuvântului, a presei, era asigurată. Nu întâmplător, Olanda, era cunoscută ”patria cuvântului liber și a scrisului necenzurat”.

Aici, îşi vor găsi liniştea, pentru a putea să-şi desăvârşească opera, o serie de învăţaţi, de oameni de ştiinţă, ameninţaţi de Inchiziţie şi de monarhia catolică.

În Olanda, chiar în locuinţa marelui umanist, Erasmus din Rotterdam, a trăit o perioadă de timp, NicolausOlahus, istoricul şi omul de ştiinţă transilvănean. El, a scris o istorie a Ungariei, unde Transilvania, ocupă un loc aparte. Lucrarea este scrisă cu obiectivitate, în lumina adevărului istoric. Olahus, a văzut în regalitatea maghiară, un pericol pentru statele vecine, mai ales prin politica promovată de aceasta, de expansiune către est şi sud. Primul rege apostolic al Ungariei, Ştefan I, a definit politica acestei ţări, ca şi Petru I în Rusia.

Există o similitudine, între principiile politice ale acestor două state, deşi, existau diferenţe de culturi, de tradiţii şi chiar trăsături psihice.

Regii maghiari, erau încurajati în expansiunile lor, de către Papalitate, prin politica de catolicizare forţată, pe care acestia o promovau în teritoriile cucerite.

Ideile antimonarhice s-au materializat în perioada absolutismului, apărând cu pregnanţă în Anglia şi Franţa, unde abuzurile regilor Ludovic al-XIV-lea (1661-1714) şi Carol I Stuart, au generat mari tulburări sociale şi politice. Pentru prima dată, revoluţia engleză a dus la proclamarea

Republicii, având în frunte pe Oliwer Cromwell, iar mai târziu, pe reformatorii tinerei Republici Franceze (1789-1814), în frunte cu intransifentul Robespierre.

Deviza tinerei republici, ”Libertate, Egalitate, Fraternitate”, reprezintă o armă a concepțiilor antimonarhice, pe care poporul francez le-a acumulat după secole de impilare.

Ghilotinarea regelui Ludovix al-XVI-lea, la 23 ianuarie 1793, a fost o urmare a acestor umilințe, la care a fost supus poporul francez, după mai mulți ani de secetă cumplită, dar, și speculă și promiscuitate.

Poporul francez, care a asistat , nu l-au crutat pe fostul monarh, nici in ceasul al doisprezecelea, strigând: ”cetățene Hugo Capet, la eșafod!”. Prin această ghilotinare, acei sanquiloți, cum erau numiți săracii din societatea franceză regalistă, aceștia s-au răzbunat pe toți monarhii, de la întemeietorul dinastiei, Hugo Capet, până la trândavul Ludovic al-XVI-lea. Niciodată, regii n-au iubit poporul , ceea ce au făcut pentru el, reprezintă lucruri de fațadă politică. Toți monarhii au fost fanfaroni și puși pe lux exorbitant.

Să nu uităm palatul de la Versailles, aproape de Paris, cu splenditele grădini, era unul dintre cele mai luxoase

edificii arhitectonice, care au costat Franța, în special pe contribuabilul de rând, enorm.

Același lucru se poate spune despre palatul Westminster, reședința regilor Angliei, Escorialul de la Madrid, palatul Schönbrunn, perla Habsburgilor, sau Petrogradul țarilor Rusiei.

Poporul n-a dorit monarhia, aceasta i-a fost impusă.

Mulți politologi, atât români, cât și străini, aduc elogiul monarhiei, criticând republica și ideea de domocrație republicană.

Aceștia spun, că monarhul domnește, nu guvernează. O aberație mai mare nici nu se putea spune. Într-o republică, Președintele, echivalentul monarhului, este șeful statului, care își vede de atributiile sale, guvernarea fiind apanajul organului executiv. Este adevărat, într-o țară, unde monarhul se contopește cu statul, deținând toate pârghiile puterii, nu se poate vorbi de democrație, de sufragiul maselor. La fel, într-o republică, unde președintele se amestecă în problemele Guvernului, ale Justiției, sau ale Parlamentului.

Din păcate, România anului de grație 2014 este un astfel de exemplu negativ, unde un astfel de exemplu

negativ, când președintele încalcă principiul separării puterilor în stat, în permanență.

Traian Băsescu, a demonstrat în cei 10 ani, cât a fost conducător al statului, că, n-a existat nici un moment în care, să nu încalce Constituția.

De ce? Fiindcă, nimeni, n-a luat o măsură, tolerând acest grav delict politic. Mergând pe firul evenimentelor istorico-politice, ajungem la sfârșitul secolului al –XVIII-lea, și începutul celui de-al XIX-lea. Un grup de boieri, care mai târziu vor forma aripa reformatoare, punând bazele unei noi clase sociale, vor alcătui o ”Constituție aristo-dimocraticească”. Evident, aceștia nutreau idei antimonarhice. Să nu uităm, suntem la sfârșitul unui regim fanariot, cu o fiscalitate excesivă, în care, nu se mai putea supraviețui. Toate aceste privațiuni, suportate de masele contribuabile, vor sta la baza primei revoluții din istoria românilor, cea condusă de Tudor Vladimirescu.

Anul 1848, cunoscut în istorie sub denumirea de anul ”revoluției europene”, început cu alungarea primului ministru francez, Guizot, apoi a regelui Ludovic Filip de Orleans. Pornită din Franța, stat cu rădăcini revoluționare, un exemplu de democrație, într-o Europă absolutistă, miscarea de emancipare socială, politică și națională va cuprinde aproape tot continentul.

Ultimele avanposturi ale revoluției europene, vor fi la Pesta, București și în Transilvania.

Revoluțiile de la 1848, prin programele și acțiunile organizate au demonstrat că , popoarele și națiunile Europei, s-au săturat de monarhie, formă de conducere care devenise desuetă.

După aceste evenimente, de la jumătatea secolului al-XIX-lea, au proliferat ideile republicane, antimonarhice.

Primul domn, al statului național român modern, Alexandru Ioan Cuza, a fost monarh, chiar dacă termenul desemnează conducătorul unui stat, cu o astfel de formă de guvernământ. Este o mare diferență între monarhia din Europa apuseană , ori centrală și cea din spațiul românesc.

Domnitorii români, începând cu Basarab I și Bogdan I și terminând cu vodă Brâncoveanu și Dimitrie Cantemir, au fost legați strâns de mase, în special de țăranii liberi, târgoveți și meșteșugari. Aceștia, formau „oastea mare" , armata permanentă care apăra hotarele , în caz de năvăliri străine.

Am folosit termenul "năvăliri străine" adecvat acestor perioade de instabilitate politică și militară, când, nu existau tratate internaționale, organisme mondiale, ci, doar

acte redactate între doi conducători, care se aliau împotriva unui dușman comun.

Legătura dintre popor si domn, era cât se poate de evidentă. Există multe exemple în istoria mediavală românească, sugestive din acest punct de vedere.

Ștefan cel Mare, domnul Moldovei, se refugia deseori, după marile bătălii cu turcii, în locuințele aflate în zone greu accesibile, apelând la locuitori simpli, care-l prețuiau și-i acordau găzduire, până trecea pericolul.

Exemplul acesta, poate fi extins si la alți conducători din spațiul medieval românesc. Nu întâmplător, erau numiți ”domni cu dragoste de popor și tară”.

Revenind la primul domn al unirii definitive a Moldovei cu Muntenia, Alexandru Ioan Cuza, acesta, se asemăna foarte mult cu voievozii din perioada medievală. Ceea ce-l asemăna cu aceștia, era legătura permanentă cu masele. Și Vlad Țepeș, dar, și Ștefan cel Mare, apoi și alți conducători români, umblau deghizați, pentru a nu fi recunoscuți, și aflau multe lucruri, referitoare la abuzurile boierimii, ale negustorilor și ale altor categorii de la care, se puteau aștepta la orice, până și la trădare.

În timp ce boierul Teodor Balș, care se lăuda cu cele 80,000 fălci de pământ, îl pălmuia pe Ion Roată, deputat în

divanul Ad-hoc, al Modovei, Alexandru Ioan Cuza, îl săruta pe amândoi obrajii, zicându-i: ”unde te-a pălmuit boierul, te-a sărutat domnitorul”.

Nu același lucru putem spune, despre relațiile primului principe străin, Carol de Hohenzollern Singmaringen, cu oamenii de rând. Cu toate că, țăranii îi ziceau Vodă, ca si domnitorilor din Evul Mediu românesc, acesta era mai apropiat din punct de vedere al modului de a conduce țara, cu regii din Europa Apuseană.

În palatul de la Suceava, sau de la Târgoviște ori București, țăranii care aveau multe necazuri și suferințe, mergeau la domn, în sala tronului, cu ”rogojina în cap și jalba în proțap”, ceea ce, la Principele, Alteța Regală, și mai târziu Regele Carol I, nu se putea așa ceva.

Am căutat în acest capitol, să arăt rădăcinile ideilor antimonarhice, care s-au observat, încă din perioada medievală, atât în spațiul românesc, cât și în cel european, prin extindere spațială.

În același timp, cu ideile antimonarhice, au apărut si alte forme de conducere, în special, cele republicane. Cu toate că, republica, este o formă de conducere foarte veche, existență în Grecia și în Roma, totuși, sunt mari diferențe ale acesteia, în orânduirile următoare (medievală, modernă si contemporană).

În capitolul următor, mă voi ocupa de faptele monarhilor, care au generat repulsia maselor, față de această formă de conducere a statului, în primul rând, față de reprezentantul ei.

Sediul democratiei ateniene, opus monarhiei.

Servius Tullius – primul rege reformator al Romei

Tarquinius Superbus – regele etrusc aliungat din Roma , cu pietre de către locuitori.

Dimitrie Cantemir – domnul cărturar al Moldovei, prieten al ţarului Petru I

Constantin Brâncoveanu – domn al Țării Românești, martir al creștinătății ortodoxe.

Alexandru Ioan Cuza – domnul unificator , iubitor al țăranului și al dreptății.

Capitolul II

Fapte ale monarhilor, dezavuate de populație

Încă din perioada medievală, monarhia, ca instituție, a fost dezavuată de populația de rând. Chiar, dacă, omul de rând nu avea pregătirea necesară, unei analize a acestei forme de conducere, cu acele cunoștințe pe care le poseda, putea să observe gravele abateri ale monarhului, de la activitatea sa, de șef al statului.

Cheltuielile exorbitante, ale regilor Franței, Spaniei și Regatului Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord, au dus populația la o pauperizare totală. Balurile frecvente de la curtea regală, vânătorile si costumele celor de la Palat, au costat bugetul țărilor respective, pe mai mulți ani.

Pentru redresarea finaciară, au fost introduse taxe noi, au fost mărite contribuțiile in natură, ale omului de rând. Aceste măsuri au dus la scăderea drastică a nivelului

de trai, la imposibilitatea supravietuirii, în final, la mari convulsii sociale.

În Franța medievală, în perioada războiului cu Anglia, carea durat peste 100 de ani, cheltuielile pentru întreținerea armatei în exclusivitate formată din nobili, au dus la declansarea unor puternice actiuni antimonarhice. Acestea vor culmina cu răscoala țăranilor din zona Parisului, cunoscută sub numele de Jacqueria. Țărănimea îl considera pe regele Franței, un tiran, care storcea ultima vlagă din trupul truditorului gliei, considerat un animal de povară, pe trupul căruia erau urcați nobilii, căpeteniile bisericii, conducătorul statului.

În perioada domniei lui Ludovic al –XIV-lea, supranumit ”Regele soare”, (Le roi Soleil), au crescut obligatile contribuabilului, datorită luxului orbitor de la Curtea regală, întreținerea unei nobilimi de Curte, care consuma foarte mult, dar, nu producea nimic.

În spațiul românesc, în această perioadă medievală, secolul al-XVII-lea – al –XVIII-lea, erau cerințe din ce in ce mai mari, din partea puterii suzerane. Și în spațiul românesc, au fost unele întâmplări, unele sângeroase, la care au fost implicați domnitori și membrii ai Divanului. Unul dintre domnitorii sângeroși, considerat un urmaș al lui Vlad Țepeș, în cruzime, a fost Alexandru Lăpușneanu.

Moartea celor peste patruzeci de boieri, otrăviți de Lăpușneanu, la un ospăț pregătit la Palatul Domnesc, a dovedit cruzimea si perfidia conducătorului Moldovei. Chiar, Mihai Viteazu, considerat un domn mai puțin sângeros, mai ales cu cei din antuajul său, are pe conștiință mai multe fapte, care nu-l scutesc de oprobiul public.

Unul dintre oamenii de încredere ai săi, boierul Mitrea, a avut desuferit de pe urma măsurilor luate de domnitor. Lui i s-a luat moșia, apoi a fost ucis, din ordinul lui Mihai Viteazul, care-l învinuaia de ”hiclenie”. De la numele acestui boier, care a avut și pământ aproape de Oltenița, derivă și acela al localității, situată între Curcani și municipiul dunărean, Mitreni.

Secolul al –XVII-lea românesc, reprezintă o perioadă foarte tulbure, mai ales că spațiul carpato-dunărean va fi din ce in ce mai mult afectat de obligațiile față de Imperiul Otoman,dar, mai ales de ointervențiile turcești, în interiorul acestuia.

Populația celor două țări, Valahia și Moldova, au avut mult de suferit, nu numai dincauza acestei fiscalități excesive, datorită obligatiilor față de Înalta Poartă, dar și abuzurile domnilor, chiar conflicterlor dintre acestia, cum a fost cel dintre Matei Basarab și Vasile Lupu.

Grandomania domnului Moldovei, care a dorit și tronul Valahiei, a dus la această confruntare, destul de costisitoare pentru masele contribuabile, care puneau la dispozitia armatei si boierilor cele necesare pentru sustinerea luptelor, adică, alimente, furaje pentu cai, precum și alte produse. Învins, în cele două lupte, de la Finta și Nănișori, Vasile Lupu (1634 – 1653) a trebuit să încheie pace cu Matei Basarab.

Populația Moldovei și cea a Valahiei, a dezavuat această confruntare, considerând-o fratricidă, mai ales că, Imperiile absolutiste erau cu ochii spre spațiul românesc, râvnind la bogățiile acestui colț de bunăstare și bogăție europeană.

Singurul domn, de la sfârșitul secolului al-XVII-lea, care n-a fost dezavuat de populația din Tara Românească, a fost Constantin Brâncoveanu. Totuși, soarta acestuia va fi foarte crudă, datorită faptului , că, acest voievod a avut legături secrete cu Imperiul Habsburgic, și cu cel Rus. Desele misiuni diplomatice, este adevărat, tacite, atât la Viena, cât și la Sannkt Petersburg, pe care boierul David Corbea le îndeplinea, au fost aflate la Istanbul, datorită trădării unor boieri, pe care domnul nu-i favorizase.

Moartea lui Constantin Brâncoveanu, a fiilor acestuia, după o detenție în închisoarea ”7 turnuri” –

Yedikule, va fi prima mare jertfă în numele credinței ortodoxe.

Secolul al- XVIII-lea, va fi cel mai frământat, din toată istoria medievală românească. Pe plan mondial, acel secol va pregăti marile evenimente, care vor schimba societatea umană. În sud-estul Europei, dar, și în spațiul românesc, s-au desfășurat războaie ruso-austro-turce, iar în Europa Occidentală, vor avea loc două revoluții: una industrială, în Anglia, denumită pentru acest eveniment, ”atelierul lumii”, și una social-politică, în Franța, care va duce la schimbarea formei de conducere.

Peste Oceanul Atlantic, în Lumea Nouă, se va declanșa războiul de eliberare a celor 13 colonii engleze din America de Nord, între 1772, când izbucnește conflictul și 1783, când independența acestora va fi petcetluită, prin Tratatul de pace de la Paris.

Apariția unui nou stat, independent, situat în America de Nord, considerat un Paradis, un ”El Dorado”, a declanșat un val de emigrări ale europenilor, către acest teritoriu..

În Țările Române, instaurarea domniilor fanariote, cu tot cortegiul de nenorociri și privațiuni pentru populație, a dus la un sentiment de repulsie , față de acesti exponenți ai Porții Otomane. Unii domni fanarioți au dublat și chiar triplat birurile, pe care contribuabilii trebuiau să le

plătească. Trimiterea de către domni, a reprezentanţilor Agiei, pentru a strânge birurile, de la locuitorii satelor românești, a însemnat un nou prilej de conflicte, între populație si conducătorul statului, considerat un venetic, un slugoi al turcilor. Abuxurile săvârșite de domnii fanarioți, în spațiul românesc, au agravat și mai mult situația internă. În acea perioadă , s-a dezvoltat haiducia, o formă de justiție populară, care va pune la grea încercare, autoritățile statului fanariot.

În perioada în care s-a dezvoltat acest regim politic, vor acționa pe linia Dunprii, hotarul natural al Țărilor Române cu Imperiul Otoman, anumiți demnitari ai marelui stat, fie in scop de jaf, pentru a acapara bogății, de la aur, podoabe, până la produse alimentare, fie pentru a face trafic de carne vie, dacă actualizăm acești termeni.

Un caz de acest gen, reprezintă cel al Pașei de Vidin, Pazvantoglu, care făcea incursiuni de pradă la nord de Dunăre.

Domnii fanarioți, erau în aparență împoitriva acestor incursiuni de pradă, dar, lucrurile, nu stăteau chiar așa. pentru a masca, actele de corupție ale acestor foști mari demnitari otomani, secătuirea vistieriei statului, prin cheltuielile nesăbuite ale lor și ale celor din anturajul

acestora, se putea găsi un vinovat, pașa de Vidin, care ajunsese și în dizgrația sultanului.

Unul dintre domnii fanarioți, care a fost și mazilit de turci, apoi ucis, a fost Constantin Hangherli, poate cel mai lacom conducător al Țărilor Române. Populația din spațiul românesc, nu mai văzuse un asemenea conducător, care să prade, pur și simplu țara. Poate fi făcută o echivalență între vodă Hangherli și Ludovic al –XV-lea,regele Franței, de la care a și rpmas dictonul: ”D´ apres moi, le deluge!” , adică ”După mine, potopul!”.

Ultimul fanariot, de pe tronul Țării Românești, Alexandru Șuțu, a murit în condiții misterioase, deși, unii istorici români, susțin că ar fi fost otrăvit.

Slugerul, Tudor Vladimirescu, a găsit momentul prielnic, după moartea subită a lui Alexandru Șuțu, de a declanșa revoluția, care va însemna sfârșitul domniilor fanariote. Conducătorul revoluției din Țara Românească, a cunoscut foarte bine abuzurile domnilor fanarioți, modelele draconice folosite de slujbașii acestora, împotriva celor care nu plăteau birurile, refuzau munca pe moșiile boierești ori îi ascundeau pe haiduci.

Se cunosc, metodele inchizitoriale, folosite de oamenii Agiei, corespondentul de astăzi al Ministerului de Interne, la ordinul domnitorilor fanarioți: punerea în butuci

a capului, mâinilor sau a picioarelor, celor osândiți; fum înnecăcios inhalat de victimă și alte asemena modalități , uneori chiar de suprimare a persoanei.

La aceste cazne, la care erau supuși, se mai adăugau și pătrunderea în gospodăria celui datornic și însușirea unor bunuri, constând în produse agricole, animale și banii agonisiți de bietul birnic.

Revoluția de la 1848-1849, cu tot cortegiul său de schimbări, a adus un nou tip de societate , de regim politic. Domnii care au condus Principatele Române, după 1849, au incercat să se adapteze la noile condiții social politice ale Europei, având altă optică în calitatea lor de șefi ai statului. Atât Barbu Știrbey, în Țara Românească, dar, și Mihail Sturdza, in Moldova, se vor face remarcați prin măsuri coercitive, care vor acentua divergentele dintre ei, și populația contribuabilă.

În Moldova, domnia lui Mihail Sturdza, dezavuată în 1848, când cei 1000 de revoluționari, în marea majoritate intelectuali, a cunoscut un mic progres, după 1849, mai ales, după schimbările survenite in structurile statale, din Europa Centrală și cea Occidentală. Un act, considerat democratic în domnia lui Mihail Sturdza, căruia i s-au imputat multe decizii, de către populație, inclusiv, despotismul pe care l-a introdus in Moldova, a fost

dezrobirea țiganilor. Să precizăm: țiganii, erau robi pe moțiile boierești din Moldova, lucru ce fpcea dezonoare statului și societății românești.

Cam în aceeași perioadă, a doua jumptate a secolului al –XIX-lea, și în SUA s-a declanșat miscarea abolițională, care s-a materializat în abolirea negrilor din sclavie. Era același lucru, numai că, în spațiul românesc, acest fenomen al dependneței totale a țiganilor de boier și față de do,n, se numea robie, iar în marele stat american, sclavie. Menținerea acestor fenomene, de domeniul societății sclavagiste și prefeudale, era o rușine a societății umane, care trecuse la modernizare și consolidare instituțională.

Deceniul 1849-1859, de pregătire a terenului, pentru unificarea Moldovei cu Muntenia, și crearea statului național român, cu tot cortegiul său de evenimente, se înscrie în seria marilor realizări ale poporului și ale țării.

În capitolul următor, vom vedea, cum au fost pregătire condițiiile interne și externe, ale realizării acestui prim stat național român.

Ludovic al –XIV-lea – regele absolutist al Franței

Carol I Stuart – regele împilator al poporului englez

Vlad Țepeș - domnitorul justițiar și dur al Țării Românești

Alexandru Lăpușneanu – crudul domn al Moldovei, care s-a răzbunat pe boierii trădători.

Capitolul III

Premizele formării statului național român

Prilejul deschiderii problemei românești va fi Congresul de la Paris, desfășurat între lunile feburarie și aprilie 1856.

După cei trei ani de război, 1853-1856, în care, Rusia, va fi învinsă de o coaliție de state occidentale, la care se va adăuga și Imperiul Otoman, tratativele de pace vor fi stabilite în capitala Franței, Congresul fiind prezidat de ministrul de externe al țării gazdă, contele Walewski. Printre punctele inscrise pe ordinea de zi a lucrărilor, erau si unele referioare la Țările Române. În primul rând, Moldova, primea trei județe din sudul Basarabiei, Cahul, Ismail și Bolgrad, de la Rusia, învinsă în Războiul Crimeei.

Punctul forte al prevederilor referitoate la Principate, era posibilitatea unirii Moldovei cu Muntenia, știindu-se că existau aici, puternice forțe favorabile acestui act major, dar, și înființarea unor organisme plebiscitare, care vor contribui la problema aceasta. Un mare suținător al unirii celor două Țări Romțnești, a fost împăratul Franței, Napoleon al-III-lea.

Cu toate că, Imperiul Otoman, se opunea ideii înființării unui stat românesc, totuși, existau și oameni politici si diplomați din acest stat absolutist, care susțineau cauza Principatelor. Ambasadorul Turciei la Londra, se pronunța chiar pentru constituirea unui statut al Țărilor Române. Aceste țări românești, care se vor uni, să constituie, ”o a doua Belgie, adică un stat liber, pus sub garanția colectivă a marilor puteri”.

Scopul principal pe care îl urmărea Imperiul Otoman, era acela de a impiedica expansiunea rusească spre gurile Dunării. Din păcate, poziția ambasadorului otoman la Londra, nu reprezenta și cea a majorității demnitarilor turci.

În interiorul Țărilor Române, existau două grupări, diametral opuse, din punct de vedere al modului de a privi actul creării statului național: gruparea unionistă și gruparea antiunionistă.

În general, clasa marilor propietari de pământ, era impotriva Unirii.explicația este simplă. Boierimea nu vroia să piardă privilegiile, pe care le avea, în special, sistemul obligațiilor țăranilor față de proprietarul funciar, sistemul arendășescc bine pus la punct și o piață desfacere a produselor agricole sigură și bine conturată, cea otomană.

De fapt, clasa moșierească, a înlocuit permanent interesul național cu cel personal. Ca în toate marile competiții politice, există și elemente, care vor să împiedice, cu orice preț, buna desfășurare a acestor evenimente. Infiltrarea în țările Române a unor elemente antiunioniste,va încetini procesul constituirii statului național. Cei doi caimacami, al Moldoivei, Teodor Balș și apoi Nicolae Vogoride, vor căuta să împiedice cu orice preț unirea celor două Principate românești.

Falsificarea scrutinului, din anii precedenți realizării acestui mare deziderat, este edificator în acest sens. Nicolae Vogoride era ginerele unui mare patriot din Moldova, care luptase pentru făurirea unui stat național român. Rolul acestuia, în crearea unui climat antiunionist a fost destul de mare. Ca reprezentant diplomatic al Imperiului Otoman, în Principatele Române, nu avea decât un singur scop, să împiedice alegerile, în vederea desemnării conducătorului Moldovei, în vederea unificării cu Valahia. Cel care, a dejucat planurile lui Nicolae Vogoride, a fost pârcălabul de

Corvului, Alexandru Ioan Cuza, ajuns aghiotantul caimacamului.

Un rol important în această acțiune de împiedicare a forțelor antiunioniste de a falsifica votul popular, l-a avut soția lui Vogoride, fiica unui mare patriot și cărturar moldovean. De teamă, că scrisorile compromițătoare vor fi publicate în jurnalele din vestul Europei, caimacamul, a recunoscut că a falsificat alegerile pentru adunarea electivă a Moldovei. Anul 1858, va fi hotărâtor pentru soarta Țărilor Române. Cele șapte mari puteri europene, îți vor definitiva poziția față de hotărârea Principatelor Moldova și Valahia de a se uni. Împotriva Unirii, vor fi: Imperiul Otoman, Imperiul Habsburgis și Marea Britanie. Cele două imperii absolutiste se împotriveau în primul rând, din rațiuni politice și teritoriale. Amândouă Principate erau în relații de vasalitate față de Înalta Poartă, iar Transilvania față de Imperiul Austriac.

Unirea însemna o lovitură dată acestor mari puteri, care ar fi putut pierde aceste teritorii, în cadrul unor mișcări populare pentru independența lor. Ieșirea acestor teritorii românești de suzeranitatea celor două imperii ar fi insemnat începutul destrămării lor. Deja, Imperiul Otoman, slăbit, după războaiele cu Austria și Rusia, din secolul al –XVIII-lea și începutul celui al-XIX-lea, era considerat ”omul bolnav” care își va da ultima suflare cât de curând.

Problema menținerii acestuia va forma Chestiunea Orinetală, în viziunea puterilor occidentale.

Marea Britanie, n-avea interese în spațiul românesc, deși, avea trimis diplomatic, atât la București, cât și la Iași.

Împotrivirea avea conotații economice. Piața otomană era o sursă sigură de venituri pentru Marea Britanie, care ar fi putut fi pierdută, dacă, regina Victoria, consimțea susținerea Unirii Pirncipatelor Române.

Nu ne referim la Franța, Sardinia și Prusia, care susțineau din motive simple de înțeles, cauza românească. Paradoxul, ține de poziția Imperiului Rus, care promova aceeasi politică absolutistă, ca si cel Otoman. Motivele , vor fi două, legate de susținera unirii Valahiei cuMoldova, de către Imperiul Rus. Primul, ar fi fost posibilitatea reintrării în posesia marelui stat de la răsărit a celor trei județe din sudul Basarabiei,Cahul, Ismail și Bolgrad, pierdute prin prevederile Tratatului de pace de la Paris, în urma războiului Crimeii, în favoarea Moldovei. Al doilea motiv, ar fi posibilitatea reabilitării politice a Rusiei, în fața opiniei publice Europene, ieșind din acest fel, din categoria statelor absolutiste, considerate ”inchisori” ale popoarelor.În acest context, au fost pregătite acțiunile în vederea alegerii celor doi domni în Principatele Române, care se vor uni.

În anul 1858, cele șapte mari puteri europene, se vor întruni într-o Conferință la Paris, unde vor fi elaborate, pentru Țările Romane, care se vor uni, un act de lvaloare juridică și politică, intitulat ”Statutul dezvoltător al Convenției de la Paris”. Acest document, după înfăptuirea unirii, va constitui Constituția Statului național Român, care, se va menține, până în 1866.

În aceeași perioadă cu pregătirea înfăpturii de către români a dezideratului național, în Italia, se desfășura, de asemnea , lupta pentru unificare. Deosebirea este foarte mare, între realizarea statului român și cel italian. Românii și-aui creat unnstat național, prin acțiuni politică-diplomatice, prin înființarea unor organisme plebiscitate (Adunările ad-hoc) și prin acele comitete ale unirii, în timp ce, italienii, și-au creat entitatea națională prin războaie și vărsare de sânge.

Marea artă diplomatică românească a învins arbitrariul, acțiuinile sângeroase, care ar fi putut avea loc. Scriam, în urmă cu 19 ani, un articol, intitulat ”De ce nu avem și noi...”, publicat în prestigioasa revistă a Diasporei din New York, ”Miorița Magazin”. În materialul publicat se făcea o paralelă între diplomația românească de acum 100 de ani și cea de astăzi. vechii diplomați români, fie că se numeau Mihail Kogălniceanu, Costache Negri, Vasile Alecsandri, ori Nicolae Titulescu și Grigore Gafencu,

făceua un adevărat lobby pentru România. Ei de astăzi, nu se mai ridică nici pe sfert la nivelul înaintaşilor. De ce? Fiindcă, nu mai au spirit patriotic, abilitate diplomatică și simțul epocii.

Costache Negri, nu întâmplător, a fost ales de Alexandru Ioan Cuza, pentru a reprezenta România la Istanbul, știind, că acolo se impunea cel mai prestigios tact diplomatic. Adversar înfocat al Unirii românilor, Imperiul Otoman rămânea piatra de încercare, pentru orice diplomat. El a organiat vizita domnului Unirii, în capitala Imperiului Otoman, în septembie 1860, putând să-l prezinte sultanului pe un veritabil conducător de stat, care nu s-a mai înclinat și nici n-a mai sărutat papucul padișahului. Măreția acestui prim conducător al statului național român, a rămas în conștiința popoarelor Europei, dar, mai cu seamă, a poporului nostru.

Nu întâmplător, Adunarea Electivă a Moldovei, , la 5 ianuarie 1859, l-a ales, în unanimitate , ca domn al acestei țări. Deși, Vasile Alecsandri, era unul dintre candidații propuși, el a cedat în fața măreției acestui militar de carieră, dar, și om politic deosebit.

Așa, cum s-a aplecat în fața Luceafărului poeziei românești, Mihai Eminescu, recunoscând că ”este unul care

cântă mai dulce” decât el, tot așa, a recunoscut și supremația lui Alexandru Ioan Cuza.

Acest lucru, consfințește fără niciun dubiu, lipsa de vanitate a marilor înaintași, recunoașterea limitelor acestora în fața marilor valori. Deși, domnia lui Alexandru Ioan Cuza, a fost de numai șapte ani, totuși, înfăptuirile sale, pe toate planurile vieții românești, sunt foarte mari. Reformele sale, au dus România, stat tânăr, în familia europeană modernă.

Așa cum spunea Mihai Kogălniceanu ”unirea a fost cheia de boltă care a susținut întreg edificiul național”, Alexandru Ioan Cuza, fiind cel care a descuiat toate lacătele obscurantismului și inapoierii economice, politice si sociale. Lovind in interesele vârfurilor burgheziei și în special ale boierimii, prin reformele sale, Al. I. Cuza, a fost obligat de către aceștia să abdice, în seara zilei de 11 februarie 1866. Cuvintele spuse de marele domn, ”să dea Dumnezeu să fie mai bine țării fără mine, decât cu mine”, sunt edificatoare, ele demonstrând caracterul acestui om și mare cetățean.

Imaginea măreață a lui Alexandru Ioan Cuza, s-a păstrat în conștiința poporului român, mai ales a acelora ”pe care toți domnii anteriori i-a neglijat”, cum afirma Mihail Kogălniceanu , țăranii.

Marile puteri europene, i-au reproșat lui Alexandru Ioan Cuza, politica autoritară, care putea să ducă la dictatură. În realitate, statele importante ale Europei, care decideau soarta continetului, fuseseră eclipsate de personalitatea acestui om politic.

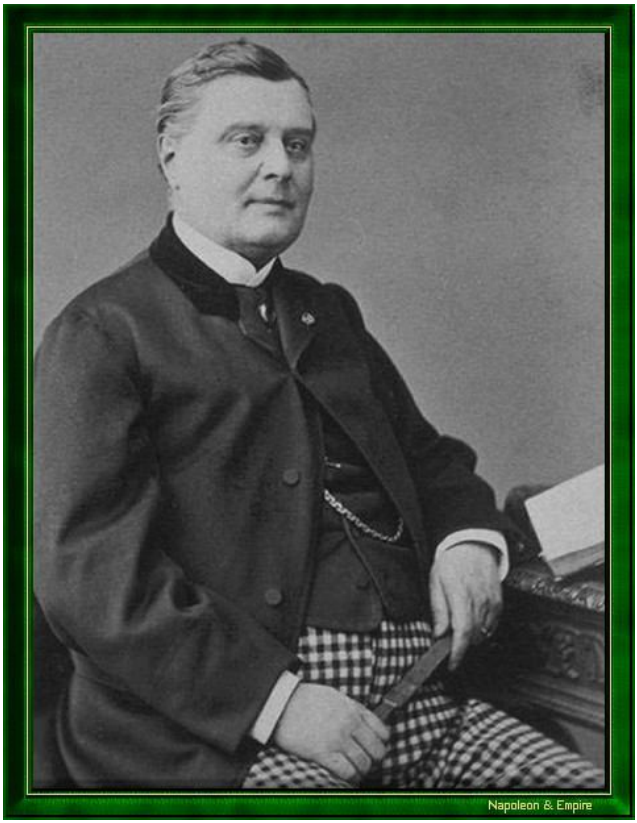

Contele Walewski – președintele Congresului de la Paris din 1856.

Napoleon al –III-lea – împăratul Franței

Nicolae Vogoride – falsificatorul alegerilor

pentru Camera electivă a Moldovei.

Vasile Alecsandri – bardul de la Mircești, prieten al lui Alexandru Ioan Cuza.

Capitolul IV

Prințul străin și altă față a României

Anul 1866, reprezintă pentru România o cumpănă politică. Explicația este simplă. În primul rând, s-a schimbat regimul politic și a încetat autoritatea monarhului. Alexandru Ioan Cuza, prin popularitatea de care a dat dovadă, nu putea fi considerat un monarh, în sensul clasic al cuvântului. El poate fi asemănat cu domnii pământeni, din Evul Mediu Românesc, prin ceea ce a întreprins și realizat. .

Ștefan cel Mare, a consfiscat moșiile unor boieri care l-au trădat, dovedindu-se infideli față de țară și domn, gen, Isaia Vornicul; Alexandru Ioan Cuza, procedând la fel, prin secularizarea averilor mănăstirești și improprietărirea unei părți a țărănimii.

Ștefan cel Mare, făcuse același lucru, redând ocinele strămoșești răzeșilor, cărora le fuseseră luate de boieri sau domni anteriori. Nu același lucru, se poate spune despre principele Carol de Hohenzollern Singmaringen. Acesta n-a

mers incognito, prin orașe, sate sau târguri, pentru a depista nereguli, în sistemul economic sau politico administrativ.

El și-a deschis un atelier de rotărie, în subsolul Palatului, însemn al originii manufacturiere a oricărui german, indiferent de blazon, sau alte criterii de identificare personală.

Alexandru Ioan Cuza, precum și înaintașul său moldovean, Ștefan cel Mare, mergeau singuri, prin localități, fără niciun fel de escortă, pe când, Carol, avea întotdeauna un grup de oameni politici, în suita sa. Este adevărat, era străin de originea românească, nu cunoștea nici limba și nici tradițiile poporului nostru, dar, s-a străduit să le învețe. Când a venit în România, adus de gruparea liberal-radicală, în frunte cu Ion C. Brătianu și C.A.Rosetti, Carol nu cunoștea prea multe despre această țară carpatină.

Până în 1877, într-un interval de 11 ani, principele german, devenit monarh al României, a învățat binișor limba poporului pe care-l cârmuia, cunoscându-i frământările lăuntrice, și cu traditiile și obiceiurile sale.

Fiind prusac de origine, crescut în spirit cazon, un singur lucru major n-a învățat, și nici n-a căutat să și-l însușească, caracterul românului. N-a înțeles niciodată, că , românul , este visător, tolerant, ospitalier și comunicativ, tocmai contrar spiritului german.

Dorind să instituie o ordine de tip prusac, s-a izbit de impotrivirea parlamentarilor români, a celor din anturajul Casei, devenită regală, din 1881.

De asemenea, principele Carol, n-a înțeles, că, în România, nu este la fel, ca la Berlin, unde fusese ofițer, în garda regelui Prusiei.

Nici studiile de istorie, efectuate în capitala Prusiei, nu-i ajutau prea mult, în conducerea unui stat, aflat la răscruce de drumuri, care legau Peninsula Balcanică de Europa Centrală , stepele din nordul Mării Negre, de ținuturile prin care Dragoș Vodă urmărea zimbrul, și-l vâna.

Principele Carol, vedea aceste realități, românești, prin prisma unui reprezentant al altei culturi, mult diferită față de cea din spațiul carpatic. Nici trăsăturile psihice nu erau compatibile cu cele ale unui român. În primii ani de domnie, va asculta de sfaturile celor care l-au adus în țară, incognito, tocmai, pentru a nu face multă vâlvă. În spatele acțiunilor lui Carol de Hohenzollern, erau sfaturile primite de la liberalii radicali.

Țăranii din Muntenia, Oltenia, dar, și cei din Moldova, erau încă în fața ochilor cu imaginea domnului Alexandru Ioan Cuza. Neputând să pronunțe numele german, ei în numeau ”vodă Hopânțol”. De fapt, termenul folosit, era specific spațiului medieval românesc, vodă,

însemnând voievod, cuvânt de origine slavă, care desemna pe conducătorul Munteniei sau al Moldovei.

Carol, va fi la început principe, până în 1878, când va deveni Alteță regală, apoi, din 1881, rege al României.

Foarte mulți istorici români, de astăzi, în special Lucian Boia, considerat un noncomformist in materie, susțin, că, în decursul dezvoltării societății umane, nu masele au avut rol hotărâtor, ci, personalitățile. Eu nu i-aș accepta aceste idei, nici lui Lucian Boia, nici altora, care susțin acest lucru.

Dacă luăm, ca exemplu, obținerea îndependenței de stat, parafată prin Congresul de la Berlin, din iunie – iulie 1878, observăm că, aportul maselor a fost hotărâtor. Personalitățile istorice românești, începând cu principele Carol , ministrul de război, Alexandru Cernat, conducătorii armatei ruse, aliate, în frunte cu Marele Duce, Nicolae, fratele țarului, reprezintă grupul de inițiativă și coordonare a acțiunilor, dar, forța de șoc, a fost reprezentată de ostașul, provenit în cea mai mare măsură din rândurile țărănimii și a maselor din orașe.

Nu întâmplător, bardul de la Mircești, Vasile Alecsandri, în poemul ”Peneș Curcanul”, atestă acest lucru:

”Din câmp, de-acasă, de la plug,

Plecat-am astă vară,

Ca să scăpăm de turci, de jug,

Sărmana, scumpa țară”

În timp ce, dorobanțul sau roșiorul român, stătea în ploaie, în zăpadă, uneori cu hrană puțină, în spatele fortificațiilor de apărare, ofițerii superiori și comandanții armatei , beau coniac franțuzesc, mâncau bine și stăteau la căldură, numai in vestoane.

Nu putem nega rolul pricipelui Carol, prezent pe frontul din Balcani, ca organizator al unei strategii militare, alături de elita armatei române.

În istoria românească, este știut faptul, că, acei demnitari, care nu s-au sprijinit pe țărani, meșteșugari și târgoveți, care formau ”oastea mare” a țării, au sfârșit tragic, ca Mihai Viteazul, care n-a alcătuit o armată de mercenari, bizuindu-se pe boierii ce-i stăteau în preajmă, deși, elementul feudal autohton, de cele mai multe ori, era trădător.

După 1878, Alteța Regală, Carol de Hohenzollern, va putea să ducă o pilitică de dezvoltare a statului român modern, fiind abolite relațiile vasalice. S-au constituit

reprezentanțe diplomatice în state ale Europei, care, vor face cunoscute realizările României, aât în plan politic, cât și economic.

În perioada 1878-1900, s-a dezvoltat rețeaua de căi ferate, după ce, în 1869 a fost dată în folosință prima cale ferată, pe distanța București- Giurgiu. În numai 31 de ani, se va ajunge la o lungime a căilor ferate din România de 3000 kilometri. Totuși, a existat și o afacere in transporturile feroviare, care va aduce mari prejudicii României. Este vorba de construira liniei ferate Roman-Vârciorova, încredințată consorțiului german Stroussberg. Cine va fi negociatorul? Nimeni altul, decât regele Carol I.

Au mai fost și alte oferte, dar, a fost preferată cea germană, tocmai, prin faptul că, monarhul era de această origine.

În anul 1875, liberalii își vor constitui un partid politic, în care, vor fi asimilate alte elemente radicale, cât și celelalte. Conservatorii, reprezentând interesele moșierimii, vor lua pildă de la liberali, vor forma un partid, în 1881.

În legătură cu domnia lui Carol I, am dat detalii, în cartea apărută la Editura ”Tridona”, în anul 2011, intitulată ”Regii României în alb și negru”.

Pot să adaug,că, după constituirea Regatului României, s-au format și Domeniile Coroanei, cuprinzând 118.000 de hectare terenuri agricole, zone împădurite și bălți. Numai că, familia regală n-a înțeles că aceste terenuri agricole sunt în custodia acesteia, nu proprietate definitivă. De aceea , Domeniile Regale, a si Gospodăriile de Partid, din perioada comunistă, a reprezentat un mijloc de permanentă furnizare a materiilor prime alimentare, mai mult, se considerau aceste terenuri, ca proprietăți, nu în posesie temporară.

Să nu uităm, Carol de Hohenzollern, a venit în România, doar cu o valiză cazonă, având în interior câteva obiecte personale. La începutul secolului al-XX-lea, familia regală, stăpânea palate, castele și bunuri de valoare inestimabilă. Numai galeriile de artă de la Catelul Peleș, valorau foarte mult.

Nu numai țăranii, muncitorii industriali și o parte a burgheziei aveau idei antimonarhiste, ci, si intelectuali, în special poetii și prozatorii, de orientare socialistă. La sfârșitul secolului al –XIX-lea, asemenea scrieri, cu caracter antimonarhic, au publicat Traian Demetrescu, Anton Balcabașa, I.L. Caragiale, George Ranetti, Alexandru Vlahuță. Regele Carol I, cu toate realizările obținute, pe plan militar, politic, social, a avut și sincope, în domnia sa, lungă de 48 de ani.

În primul rând, a aceeptat semnarea Tratatului cu Germania, în 1883, care s-a încheiat tacit, mai ales, că opinia publică din România nu era favorabilă unei alianțe cu acest stat militarist.

Aderarea României la Tripla Alianță, a avut o durată de 33 de ani, din 1883, până în 1916. În acest interval de timp, regele Carol I, va pregăti minuțios planurile sale strategice și diplomatice. Răspândirea ideilor specialiste în spațiul românesc, stabilirea în țara noastră a unor fruntași ai mișcării narodnice, expulzați din Rusia țaristă, precum Nuham Katz, alias Constantin Dobrogeanu Gherea, este o dovadă a nepăsării șefului statului, față de aceste elemente, care puteau influența negativ, viața românească, de la finele secolului al-XIX-lea.

Putem spune, că adăpostirea acestor elemente, devenite indezirabile pentru regimul țarist,va fi si opera monarhului, care n-a stopat, în nicun fel, acest fenomen.

Ideile socialiste șisocial democrate, oricum penetrau spatiul românesc, dar, nocivitatea lor, constă în faptul că, ele sunt de import, nu autohtone.

Același lucru, se va întâmpla și în țările limitrofe României, cu excepția Bulgariei, unde stăpânira turcească, destul de dură, interzicea pătrunderea de idei de stânga. De aceea, o seamă de fruntați ai mișcării socialiste din

Bulgaria, şi-au găsit adăpost în România, gratie încuvinţării regelul Carol I, precum şi Constituţiei din 1866, care conţinea şi articolul privitor la azilul politic.

În acest fel, Hristo Botev, Dimităr Blagoev şi Vasil Levski, vor putea să se stabilească pentru o perioadă de timp în România, până s-a terminat procesul urmăririi lor şi posibilitatea reveniri în ţară. Vasil Levski, va deveni un erou naţional, după jertfa lui, stadionul central din Sofia, purtându-i numele.

Regele Carol I, n-a fost străin, în calitatea sa de şef al statului, nici de acţiunile socialiştilor români, care, erau antrenate de către elemente venite din Rusia, în urma expulzării ţariste , care erau ostile ţării.

Dizolvarea Partidului Social Democrat al Muncitorilor din România , după acele frământări interne, şi trădarea aşa numiţilor ”generoşi”, care erau elemente afiliate Partidului Naţional Liberal, a fost un moemnt de respiro pentru monarh, pentru Parlament şi Guvernul acestei ţări.

Între 1899 şi 1914, cei 15 ani ai sfârşitului domniei lui Carol I, se petrec eveniemnte interne şi internaţionale deosebite. Anglia, va incepe ofensiva în vederea cuceririi Transvaalului, declanşând războiul cu burii, populaţie de origine olandeză, stabilită în această provincie sud-africană.

Opinia publică internațională, dar, și cea romnească, vor lua o anumită poziție față de acest război, care a durat 3 ani (1899- 1902) și s-a terminat cu victoria Angliei și înglobarea Transvaalului la Imperiul Colonial Britanic.

În Rusia, anul 1905, va aduce evenimente dramatice, începând cu răscoala decembriștilor și sfârșind cu cererea de azil politic, adresată autorităților românești de către marinarii de pe crucișătorul Potemkin.

În România, răscoala țăranilor din 1907, va debusola întreaga conducere a României. S-au căutat solutii de rezolvarea problemei țărănești, o mai bună redactare și chiar modificare a Legilor învoielilor agricole, care stipulau legăturile dintre țăran și arendași sau moșieri. Din păcate, regele Carol I, Guvernul liberal și Parlamentul , n-au găsit altă rezolvare a problemei decât prin repreziune armată. Cifrele din perioada regimului comunist, arătau un adevărat masacru pe care armata l-a realizat, 60 de sate fiind rase de pe suprafața pământului, trăgându-se cu tunul și 11.000 de țărani uciși.

Chiar dacă, istoricii din prezent, neagă aceste cifre, cosiderându-le exagerate, realitatea confirmă aceste represalii, pe care armata le-a organizat.

Regele Carol I, a fost absent, dovedindu-se un exponent al clasei moșierești anul 1907, a fost negru, atât

pentru români, dar, mai ales pentru monarhia pe care mulți au considerat-o străină. Este un adevăr, de necontestat, că, un prusac, având descendenți în Evul Mediu timpuriu, având Castelul Singmaringen,nu putea să devină un român neaoș, chiar dacă ar fi vrut.

Întotdeauna , spusele monarhului, chiar dacă au fost bine intenționate, s-au dovedit a fi false. De la marea minciună, pe care a rostit-o, Carol, în momentul când, a pus piciorul pe pământul nostru , că, ”a și devenit român”, până la ceea ce au continuat ceilalți urmași ai săi, ajungând până la al patrulea, care a fost și ultimul. Iată textul, conținând cuvintele lui Carol I: *”Ales de către națiune, cu spontaneitate domn al românilor, mi-am părăsit fără a sta la îndoială și țară și familie, spre a răspunde la chemarea acestui popor, care mi-a încredințat destinele sale. Punând piciorul pe acest pământ sacru, am devenit român”*.

Adevăr, minciună, cititorii vor trage concluziile, fără nicio îndoială.

Cu toate că, România , a nutrit sentimente nobile, față de sora ei de gintă latină, Franța, prințul Carol, a jubilat, atunci, când armata germană a zdrobit pe cea franceză în bătălia de la Sedan, în timpul războiului cu Prusia, din 1870-1871.

Monarhul României, va trimite o epistolă împăratului Wilhem I, prin care își exprima bucuria, că, Germania, a devenit un stat unificat, chiar dacă, această înfăptuire, s-a realizat printr-un război. Împăratul Wilhem îi va scrie:

”Cu adâncă emoţie am citit scrisoarea de la 9 decembrie a Alteţei Voatre, cu expunerea situaţiei grele în care vă aflaţi. În urma intervenţiei confidenţiale a guvernului meu, m-am convins, că, niciuna din puterile interesate, nu-i gata sa intervină pentru imbunătăţirea sau măcar pentru păstrarea stării de lucruri din România”

În finalul scrisorii, împăratul îi mulţumeste pentru aprecierile la aldresa armatei germane, care s-a acoperit de glorie în războiul cu Franţa.

Implicarea lui Carol I, în afacerea Stroussberg, este cat se poate de evidentă. Consorţiul german, cu aprobarea prinţului Carol s-a apucat să realizeze o linie ferată pe ruta Roman- Bucureşti-Piteşti, apoi să facă jocţiunea între Piteşti şi Bârlad. Mai mult decât atât , consorţiul german, a dorit să realizeze şi o linie de centură între principalele gări bucureştene. Pentru această construcţie, trebuia aprobat bugetul pe anul 1872. Acesta va fi de 82 milioane lei, destinat construirii de linii ferate.

Deputatul Costache Epureanu, a prezentat un raport în Cameră. Trecâdu-se la votarea acestui proiect prezentat,

62 de membri ai Camerei Deputaților, au votat impotrivă, dar ei, au reprezentat o minoritate. A fost informată și Poarta Otomană, ca putere suzerană, pentru a da un verdict, fie pro, fie contra. Prințul Carol, a rostit, la 17 octombrie 1871, un discurs, în Camera inferioară a Parlamentului, spunând: *"Noi legi trebuiesc supuse Camerei, spre a înlătura cauzele și împrejurările, ce au dus a treia oară țara, în mai puțin de 10 ani, la o grea criză financiară. Trebuie să se reorganizeze , mai întâi de toate, administratia vămilor, domeniilor, pădurilor și salinelor*"

Oare, cine se făcea vinovat de criza financiară, care exista atunci, la finele secolului al –XIX-lea? Prințul Carol, n-avea niciun rol în inducerea acestei crize?

Legăturile de rudenie, cu regina Angliei, Victoria, care îi era verișoară, s-au materializat într-o corespondență destul de consistentă, între cei doi suverani. La numai un an, de la aducerea lui Carol I de Hohenzollern Singmaringen, pe tronul României, acesta va primi o scrisoare, destul de scurtă, de la regina Victoria, în ziua de 26 ianuarie 1867. Iată, ce-i comunica, suverana Marii Britanii:

"Iubite vere, mi-e cu neputință să expediez răspunsul formal la scrisoarea voastră, fără a adresa , în același timp, câteva rânduri, fratelui scumpei, neuitatei mele

nepoate, Stefania, şi al iubitului meu nepot, Leopold. Mă gândesc în acelaşi timp să vă transmit sincerele mele felicitări pentru fericita rezolvare a dificultăţilor cu sultanul, precum şi cele mai călduroase ale mele urări pentur fericirea şi binele vostru viitor şi statornic. Voi lua întotdeauna partea cea mai călduroasă la succesele voastre fericite, şi nu mă îndoiesc că veţi rămne şi mai departe credincioşi principiilor de moderaţie şi înţelepciune urmate până acum.

Rămân a voastră totdeauna prietenește devotată vară, Victoria Reg"

Carol I, încă de la începutul domniei a căutat să stabilească relații, în primul rând, ci Imperiul Otoman, puterea suzerană. În schimb, prințul n-a aprobat reîntoarcerea lui Alexandru Ioan Cuza , pentru a participa la un proces, în care fostul conducător al României a fost citat.

Carol, a pasat această decizie, Guvernului, nevoind să se implice, deși, această problemă era de competența șefului statului.

Motivul, este destul de limpede, prințul, fiind sfătui de cei din anturajul său, ca să nu permită revenirea lui Cuza, care se bucura de mare stimă și prețuire din partea populației României.

În timpul domniei lui Carol I, s-a acutizat conflictul cu evreii din România. Chestiunea evreiască a stârnit reacții, în special, datorită doamnei Cornu, care a propus demisia din guvern a lui Ion C. Brătianu.

Carol I , i-a luat apărarea lui Brătianu, deși, doamna Cornu, a amenințat că, in caz contrar, va interveni pe lângă împăratul Napoleon al-III-lea, pentru a se retrage sprijinul României. Doamna Cornu, îi incrimina pe conducătorii României, în frunte cu prințul Carol, că promovează și încurajează politica antisemită.

Domnia lui Carol I a luat sfârșit în septembrie 1914, prin moartea subită a regelui, care a făcut un atat de apoplexie datorită supărării provocate de hotărârea Guvernului și a Parlamentului de a nu aproba intrarea României în război, alături de Germania și Austro-Ungaria.

Regina Elisabeta, cunoscută în lumea liuterară, sub pseudonimul de Carmen Sylva, va supraviețui soțului său, încă un an. Poate, ar mai fi putut să trăiască, dar, n-a mai vrut. A locuit în ultima perioadă a vieții, la Sinaia, unde familia regală avea imobile de lux, a refuzat căldura în perioada iernii, contactând o pneumonie galopantă, care-i va grăbi sfârșitul. Regina Elisabeta de Wied, de naționalitate germană, care a scris versuri deși nu avea prea mult talent poetic, lucru ce avea să fie remarat și de marele

nostru poet, Mihai Eminescu, cel invitat la Palatul Regal, de către prietenul său, Vasile Alecsandri, confidentul literar al primei doamne.

Mulți scritori, i-au închinat versuri reginei Elisabeta, așa cum a făcut Bogdan Petriceicu Hașdeu, care i-a dedicat poemul ”Carmen Sylva” în mai 1883. Iată, versurile scrise de lingvistul și scriitorul Bogdan Petriceicu Hașdeu, ca un omagiu adus reginei, dar, prin conținutul lor, o avanpremieră la cultul personalității, promovat de regimul comunist:

” Când o vezi împresurată
De a curţii pompă rece,
Toţi rostindu-i pe un ton
Câte-o frază măsurată
Ce alunecă şi trece
Ca să-ngheţe lângă tron,
Capul tău adânc se-nchină:
E regină! E regină!

*

Când citeşti în reverie
Cugetările-i intime,
De pe „Vârful cel cu dor”,
Unde totu-i poezie,
Scăpărând din înălţime
Suferinţă şi amor,
Inima-ţi duios suspină:
E femeie, nu-i regină…

Din purpură când descinde
Şi-n catrinţă românească
La săraci şi la copii
Mâna-i darnică întinde,
Lăcomind ca să-i zâmbească,
Să-i surâdă mii şi mii,
Este Crist ce ne alină:
E un înger, nu-i regină…
*
De-i regină, de departe
Licărind ca o scânteie,
Ea dispare fără veste
Şi-o admiri abia în zbor,
Dar priveşte-o-n astă carte
Şi mereu o vezi femeie,
O femeie care este
Înger scump pentru popor."

Să fi fost, oare, Bogdan Petriceicu Hașdeu, un precursor al cultului personalității, un înaintaș al epocii lui I.V. Stalin, Mao Tze Dong, ori, Nicolae Ceaușescu?

Cert, regina Elisabeta, nu era nici înger, nici Crist, ci, o femeie, ca toate celelalte, cu putin talent literar, nemțoaică și cu destule vicii. Unul dintre aceste vicii era dușmănia, apoi, îngâmfarea. Atunci, când marele nostru poet i-a reproșat, că nu scrie poezie bună, că "este regina

României,dar, nu și a poeziei! S-a supărat și l-a scos din inimă pe Mihai Eminescu. Deci, nu era nici obiectivă, nu avea curajul să recunoască limita poetică, lipsa de talent. Mai mult, a căutat să-l distrugă pe cel care i-a spus un adevăr în față, nesuportând o constatare corectă, a unui geniu poetic.

Pe lângă volumele de poezie, regina Elisabeta, alias , Carmen Sylva, va scrie și ”Poveștile Peleșului”, un volum pentru copii, dar, și pentru adulți.

Domnia lui Carol I și a reginei Elisabeta de Wied s-a încheiat în septembrie 1914, dar, a lăsat două lucuri deosebirte pentru poporul român: independența națională și funcționarea sistemului politic.

Deși, în domnia sa, Carol I, a avut și puncte negre, totuși, acordându-i circumstanțe atenuante, îi putem acorda, o notă de 8, dacă vorbim în termeni didactici.

Regele Carol I – artizan al independenței României, dar și implicat în afaceri oneroase.

Regina Elisabeta de Wied (alias Carmen Sylva)

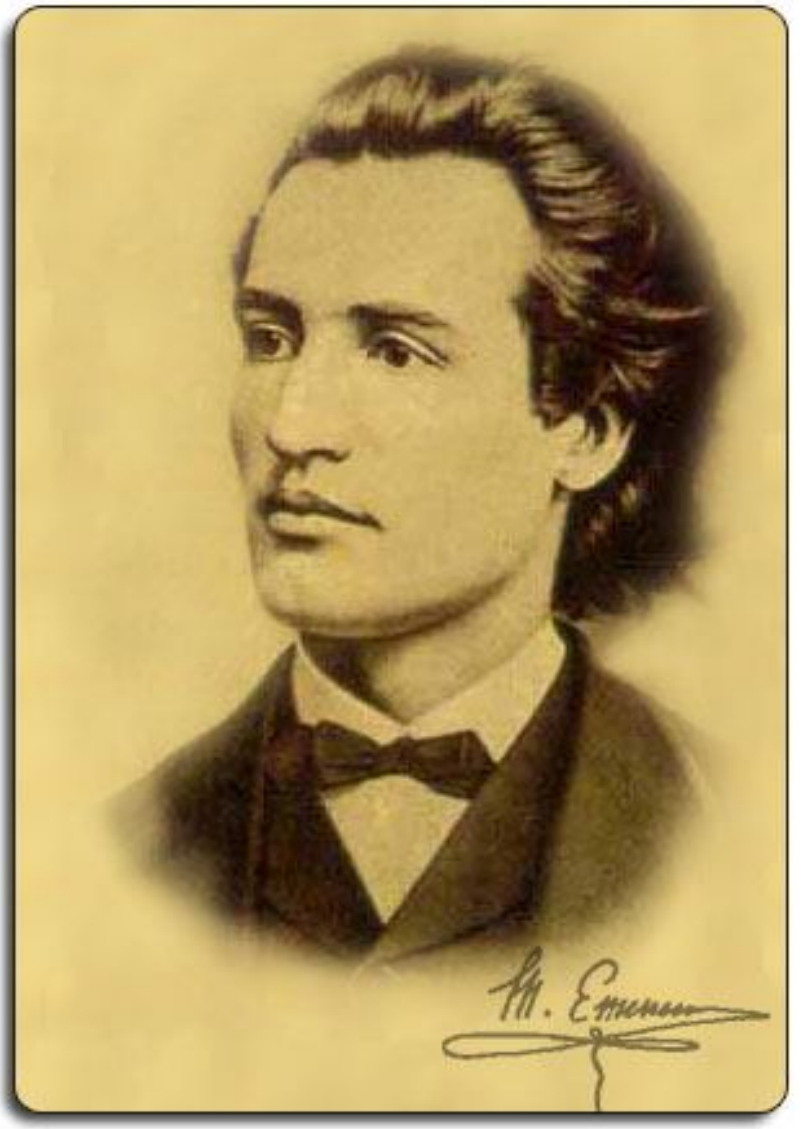

Mihai Eminescu – victimă a familiei regale.

Hristo Botev – revoluționar bulgar, care a cerut azil politic în România.

Manolache Costache Epureanu – deputat, care a adus critici la adresa familiei regale.

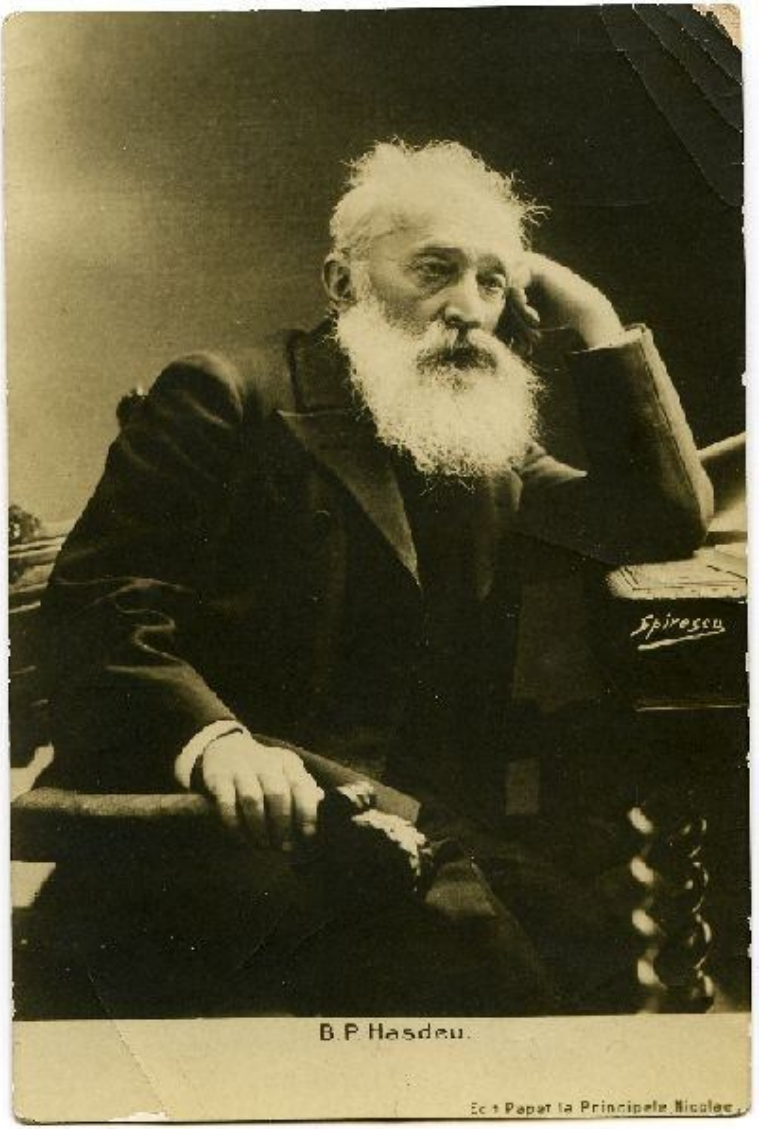

Bogdan Petriceicu Hașdeu – cel care a dedicat un poem reginei Elisabeta de Wied.

Capitolul V

Monarhia română și monarhiile europene între 1916 și 1940

Perioada cuprinsă între primul război mondial și cel de-al doilea, curpinde trei etape:

1. Etapa stabilizării vremelnice și relative a statelor ce s-au implicat în prima conflagrație mondială.
2. Criza economică si scăderea vertiginoasă nivelului de existență al populației.
3. Proliferarea elementelor de extremă stângă și de extremă dreapta, care vor pregăti o nouă conflagrație mondială.

De fapt, prtimul război mondial, prin izbucnirea sa, acea scânteie balcanică, din 28 iunie 1914, reprezintă un eveniment, care ste legat de repulsia popoarelor asuprite față de monarhia bicefală, austro-ungară. Aroganța suveranilor habsburgi, absolutismul impus de aceștia, deși,

această formă monarhică era demult apusă, a fost cea mai importantă problemă care a umplut paharul supărărilor naționalităților supuse. Un mare adversar al războiului a fost Partidul Socialist. În Frața, Jean Jaurés, a rostit un fulminant discurs, chiar inainte cu o lună, de izbucnirea primului război mondial acuzându-i pe politicieni, că, vor război, pentru a-și mări profitul, iar, pe conducătorii statelor ce vor fi implicate, fiindcă, vor să-și împartă sferele de influență.

La aceste cauze, s-au adăugat, după cum spuneau socialiștii francezi, prin cuvântul lui Jean Jaurés, lupta, pentru colonii. Anglia, deținea cel mai mare imperiu colonial , urma Franța și alte state, Germania și Austro-Ungaria, fiind pe ultimele locuri.

Criza marocană, va fi o explozie cu efect rapid, asupra monarhiei germane. Această criză, a fost provocată de vizita kaizerului, Wilhem, la Tanger. Orgolioasa Germanie, nu se va împăca niciodată , cu idea că, Africa va fi engleză, farnceză, spaniolă și portugheză.

Monarhia biceală austro-ungară, nu deținea colonii în Africa, ori in insulele Pacificului de Sud, însă, avea teritorii, în cetnrul și estul Europei. Dintre teritoriile greu de menținut de către bătrânul împărat Francisc Joseph, s-au numărat Bosnia –Hertzegovina, Transilvania și Bucovina. În spațiul Balcanic, miscările nanionaliste, întreținute de

regatul Sârbo-Sloven, s-au înmulțit, crescând și în intensitate.

Atentatul de la Sarajevo, al cărui autor, a fost studentul sârb, Gavrilo Prinkip, nu reprezintă cauza principală a izbucnirii războiului, care va deveni mondial, ci, un pretext, o problemă de moment. Imperiul se clătina încp de la 1878, când, o serie de state își obtinuseră independența, precum România și Serbia.

Germania își realizare procesul de centralizare politică si administrativă, sora mai mică, Austria, deși, deținea teritorii în sud-estul și centrul Europei a trebuit să să le împartă cu Ungaria, care va pune bazele regimului dualist.

Adevărul este, că Austro-Ungaria, dorea un război, pentru a potoli spiritele, miscările naționaliste din Balcani și din spațiul românesc.

Să nu uităm românii își trimiseseră reprezentanți în Parlamentul de la Budapesta, care , cereau drepturi asigurate pentru conaționalii lor. Nu întâmplător, se va declanșa Mișcarea Memorandistă, având în frunte cărturari transilvăneni, ca Ion Rațiu, conducătorul Partidului Național Român din Ardeal, preotul Vasile Lucaciu, Gheorghe Cicio-Pop, Gheorghe Pop de Băsești, mai târziu, Iuliu Maniu și Alexandru Vaida – Voievod.

Arestarea și întemnițarea fruntașilor memorandiști,va stârni un val de proteste în toată Europa. Monarhii, care ar

fi putut să treacă cu vederea acest eveniment, au cerut eliberarea celor întemnițați, pentru simplul motiv că au cerut dreptul la libertate și la păstrarea identității naționale. Printre acești monarhi, se numără și Carol I, care a trimis lui Francisc Joseph, împăratul Austro-Ungariei, o scrisoare, prin care îi cerea eliberarea memorandiștilor, întemnițați la Pesta.

Monarhia britanică, n-a avut nicio reacție la această măsură luată de autoritățile austro-ungare, regina Victoria, având aceași poziție absolutistă, ca si Franz Joseph.

În perioada primului război mondial, noul împărat, Carol I, a lansat un apel, intitulat ”Către popoarele mele credioncioase”, în anul 1917, pentru a opri procesul de destrămare a monarhiei bicefale. Popoarele asuprite, n-au înțeles chemarea acestui monarh, nu i-au rămas credincioase, ci, au continuat lupta pentru independență și autodeterminare.

Perioada 1918-1920, când se desfășoară ultimele momente ale războiului, iar Germania, învinsă. Va semna capitularea necondiționată, într-un vagon de tren, la marginea pădurii Campiegne, apoi semnarea Tratatelor de pace, se va afla sub influența celor ”8 puncte”, un Program elaborat de președintele american, Woodrow Wilson.

Destrămarea monarhiei Austro-Ungare, apariția statelor independente Austria și Ungaria, apoi,

Cehoslovacia și Jugoslavia, înglobând și regatul Sârbo-Sloven, va fi marea schimbare a perioadei postbelice.

Din păcate, după 1920, monarhiile europene n-au reușit să stopeze mișcările de extremă strânga și dreapta. Mai mult decât atât, au existat atentate la adresa unor personalități politice, chiar și din interiorul dinastiilor europene.

Mussolini, cel care, va crea , în perioada imediat următoare terminării primului război mondial, detașamentele fasciste, la Milano, va fi un exemplu de produs de extremă dreaptă, într-o Italie cu multe probleme de ordin politic și social.

Regele Victor Emmanuel al-III-lea, a trebuit să se resemneze, în momentul intrării conducătorului detașamentelor fasciste, în Roma. ”Marșul către Roma”, cum este numită in istorie această deplasare, având în frunte pe Benito Mussolini, a însemnat sfârșitul monarhiei italiene, și instaurarea dictaturii fasciste. Era în anul 1922 și vorba anticului dictator roman, Caius Iulius Caesar, ”zarurile au fost aruncate”.

Din anul 1926, , Italia va deveni un stat fascist, avându-l în frunte , pe cel, care, îți ca lua un titlu nobiliar, numindu-se ”Il Duce”. Mussolini, la începutul carierei sale, de învățător, fiind absolvent de scoală pedagogică,va fi adeptul mișcării socialiste, admirându- pe fruntașii acestei ideologii de stânga, în special pe Antonio Gramsci.

Trecerea lui Mussolini, de la extrema stângă, la cea dreaptă, rîmâne un lucru mai puțin elucidat. Nici autorul unei cîrți foarte bine documentate și dedicate dictatorului fascist, intitulată ”Italia lui Mussolini”, nu elucidează acest lucru. Max Gallo, autorul cărții amintite, arată ascensiunea lui Mussolini, într-o țară, unde discrepanțele dintre clasa muncitoare și nobilimea, care, încă-și mai păstra domeniile, era destul de mare.

În România, anul 1926, când Mussolini preluase conducerea Italiei, îndepărtându-l pe Victor Emanuel al-III-lea, monarhia era destul de bine consolidată, grație unor oameni politici, ca Ionel Brătianu, care au devenit confidenții, regelui Ferdinand I.. Deja, în anul, 1925, a avut loc prima criză dinastică din România, prin refuzul prințului moștenitor,Carol, de a accepta succesiunea la tronul țării. Sub numele de Carol Caraiman, își va face meandrele în tovărășia Elenei Lupescu, în ”lupanarele” Parisului, dacă, îl parafrazăm , pe Mihai Eminescu.

Moartea, lui Ionel Brătianu, în conditii misterioase,în același an, 1926, când, Mussolini, instituie dictatura fascistă în Italia, reprezintă o grea lovitură pentru monarhia română, cea mai afectată de această pierdere, va fi regina Maria, cunoscându-se slăbiciunea acesteia, pentru marele om politic.

Între 1927 – 1930, , când țările Europei, vor încerca să-și redreseze, apoi să-și relanseze economia, dereglată de

operațiunile militare, din timpul primului război mondial, se produc mari schimbări in viata acestor state. Nici România, nu va face excepție, confruntându-se , mai întâi cu a doua mare criză dinastică, prin moartea subită a regelui Ferdinand I, în anul 1927.

Crearea Consiliului de Regență, format din patriarhul Miron Cristea, Ion Buzdugan, președintele Curții de Casație și Justiție, și regina Maria, precum și încoronarea minorului Mihai de Hohenzollern, fiul prințului Carol Caraiman, a fost una dintre marile ”răni” ale României, din perioada interbelică.

De ce, n-a fost încoronat, celălalt fiu, al reginei Maria, prințul Nicolae, nu se poate preciza.

Despre defunctul rege, Ferdinand I, au fost destui jurnaliști, ca Pamfil Șeicaru, N.D.Cocea, oameni politici și chiar intelectuali de primă mărime, care n-au vorbit în mod laudativ, găsindu-i diferite sincope în domnia de circa 13 ani.

Pentru că, l-am amintit pe socialistul N.D. Cocea, autorul unui interesant roman, ”Vinul de viață lungă”, într-un celebru pamflet, publicat în revista ”Facla”, îl ironiza pe întregitorul României, scoțând la iveală unele defecte fizice ale monarhului, începând cu forma urechilor și până la fizionomia sa maladivă.

Dacă, la începutul carierei sale militare, înainte de a ajunge rege, Ferdinand , era un om viguros din punct de

vedere fizic, după ce a intrat România în război, aflându-se pe Frontul din Moldova, se va înbolnăvi de tifos exanatematic, care îi va modifica mult starea de sănătate.

Ceea ce trebuie sî ştie cititorii acestei cărţi, era aceea că, regele Ferdinand, ea inteligent, avea o cultură solidă, un spirit enciclopedic. Îi plăcea foarte mult botanica, de aceea iubea natura, flora spontană a României. Mulţi oameni politici l-au considerat onest şi charismatic, alţii, precum Lascăr Catargiu, neserios. El motiva, că, regele Ferdinand, se gândea la unele chestiuni, care n-aveau nicio valoare in societate.

În schimb, despre fiul cel mare al regelui Ferdinand, prinţul Carol, mulţi români aveau o impresie foarte bună, considerându-l un bun conducător al ţării, chiar un erou. Bineînţeles, lucrurile acestea par hilare, mai ales că, tânărul ofiter si comanndat de regiment, a si dezertat în timpul războiului, când ostaşii mureau pe frontul din sudul Moldovei, pentru o aventură amoroasă, cu Zizi Lambrino, vestita dansatoare de cabaret, cu care se va căsători la Odessa, fără ştirea familiei regale.

Chhiar meritele lui Ferdinand în întregirea României, i-au fost contestate, de unii oameni politici, în special, de aceia, cu idei antimonarhice, spunând, că aceste succese s-au datorat unor conjunturi politice şi militare internaţionale. Este un adevăr, că a tergirvesat ratificarea Tratatului de pace cu Germania, de la Buftea – Bucureşti, din aprilie –

mai 1918, care ar fi fost o catastrofă pentru România. Dar, ne punem și următoarea întrebare, dacă războiul nu s-ar fi încheiat în 1918, prin capitularea Germaniei, pacea devenind caducă, ar mai fi putut regele Ferdinand să amâne la infinit această ratificare? Eu cred, că nu. Iată, conjuncturile militare și politice internaționale , l-au ajutat pe monarhul României. Ușurința pe care monarhul o avea, în învățarea limbilor străine, a fost o principală calitate intelectuală. Un reprezentant al bisericii franceze, Mugniere, a rămas stupefiat, aflând că monarhul României, știa, pe lângă engleză, germană și greacă, limba ebraică.

Nici literatura orientală nu-i era străină, în special cea japoneză și chineză. Regelui Ferdinand I, îi plăcea cum sună poezia japoneaă,mesajul transmis cititorului de fiecare catren.

Ca orice german, iubea muzica scrisă de compozitori din spatiul geografic natal, în special pe cea a lui Richard Wagner. Totuși, România, țara pe care o conducea, va rămâne principala ”muzică”, așa cum , înaintașul său, Carol I, spunea că șuieratul gloanțelor la poalele Balcanilor, este ”muzica ce-i place”. Pentru ea, Ferdinand a renunțat la două mari iubiri, din tinerețea sa.

Cu toate că, unii politicieni, erau de formație germană, cum este cazul lui Alexandru Marghiloman, Alexandru Tzigara Samurcaș. Petre P. Carp, regele Ferdinand, nu i-a avut la inimă. În special, cu Petre P, Carp,

a avut acerbe dueluri ideatice, părerile lor, fiind , diametral opuse. Îndoctrinarea filo germană a fruntașului conservator, era așa de mare, încât implora Pronia, ca armata română, să fie învinsă de către cea germană. Ferdinand, i-a dat o replică usturătoare: *"vorbele dumneavoastră au izvorât dintr-o necugetată mânie. Aţi greşit si adineaurea, când aţi vorbit de interesele dinastiei. Nu cunosc acele interese. Dinastia va urma soarta ţăriii, învingătoare cu ea, sau învinsă , cu ea"*.

Printre politicienii români, care i-au fost devotați, regelui Ferdinand, admirându-l în permanență, se numără și Take Ionescu. Admirația acestui politician de marcă, fost ministru de externe al României, pentru suveran, a fost cât se poate de evidentă, prin celebrele cuvinte, prin care spunea, că țara noastră are "*cu adevărat un rege mare"*.

Într-adevăr, regele Ferdinand, s-a atașat cu trup și suflet de România, destăinuindu-i lui Robert de Flers, om politic francez: "*mi-am impus această regulă de conştiinţă, să fac abstracţie de mine însumi, să nu ţin socoteală nici la originile mele, nici de familia mea. Să nu văd decât România, să nu cuget decât la ea. Nu se domneşte asupra unui popor pentru sine, ci, pentru acel popor. În aceasta constă onestitatea unui rege"*.

În Europa, perioada 1927-1933, adică, începând cu moartea in conditii misterioase a regelui Ferdinand, este complexă. Intrarea , în anul 1929, în criza economică de

supraproducție și scăderea drastică a nivelului de trai al populației, se va reflecta in proliferarea formațiunilor politice de extremă dreapta, care vor pune la cale, asasinate politice.

În 1934, la Marsilia, chiar regele Serbiei, Alexandru Karagheorghievici, împreună cu primul ministru al Franței, Louis Barthou, vor fi asasinați, de membrii ai mișcării fasciste franceze, în timp ce, salutau populația orașului, dintr-un automobil decapotabil.

Acest asasinat, in care un membru al familiei regale europene, a căzut victimă terorii forțelor de extrmă drreaptă, vine sa confirme ipoteza.că nici capetele incoronate, nu erau scutite de atentate la viața lor.

Alexandru, ginerele reginei văduve, Maria, a României, a adus al fdoilea doliu în familia monarhiei românești. Regina Maria a fost denumită ”mama Balcanilor”, deoarece, avea o fiică căsătorită cu regele Serbiei, și un fiu, căsătorit cu Elena, fiica regelui Constantin al Greciei.

Venirea lui Carol după mai bine de cinci ani, de aventuri galante în capitala Franței, va zgudui intreaga clasă politică românească. Împotriva aventurierului prinț, se vor afla liberalii, în frunte cu Vintilă Brătianu, cel care va urma la conducerea acestui partid, după moartea lui Ionel, eminența cenușie a vieții politice românești.

În afară de liberali, socialiștii și social democrații , vedeau in persoana lui Carol, un om, care nu va duce țara către prosperitate și progres. și totuși, cei zece ai de conducere ai celui, care va fo cunoscut in istoria interbelică sub numele de Carol al-II-lea, vor fi benefici pentru România.

Carol va fi ajutat să urce pe tronul României, detronându-l pe fiul său, minor, Mihai, ce către Iuliu Maniu și Ion Mihalache, liderii Partidului Național Țărănesc, aflați la guvernare, în acel moment. La 8 iunie 1930, Carol va fi înscăunat ca rege, fără să depună jurământul în Parlament, și fără așa numita mirungere, adică binecuvântarea patriarhului, Miron Cristea.

Putem spune, că cel de-al treilea rege al României, Carol al-II-lea, a fost ilegitim, din punct de vedere constituțional și religios.

Pentru că a fost ajutat de țărăniști să ajungă pe tronul României, a fost recunoscător lui Iuliu Maniu, în prima parte a domniei sale, perioada 1930-1938, fiind cunoscută sub denumirea de etapa democrației parlamentare. Totuși, în această perioadă, s-au derulat acțiuni, care au umbrit această democrație, cum au fost asasinarea primului ministru I.G. Duca, la 29 decembrie 1933, pe peronul gării Sinaia, de către un grup de legionari, în frunte cu Ion Caranica și Dumitru Belimace, de etnie macedoneană. Opinia publică românească, a reactionat destul de prompt,

după acest lucru odios. Regele a fost co-părtaș la acest asasinat politic, mai ales, prin faptul, că a mușamalizat acest grav eveniment. Este al doilea atentat la viața unui șef de cabinet, după cel din 8 iunie 1862, când victima a fost Barbu Catargiu.

Și în acest caz, șeful statului, domnitorul Alexandru Ioan Cuza, a fost considerat autorul moral.

La exact câteva luni, după asasinarea lui I. G. Duca, se producea asasinatul de la Marsilia, victime fiind regele Serbiei și primul ministru al Franței. Aceleași forțe, cele de extremă dreapta, au fost implicate in asasinatul dublu. Perioada 1930-1940, reprezintă deceniul consolidării democrației parlamentare, dar, și al proliferării partidelor de extremă dreapta. În același timp, s-au desfășurat acțiuni revizioniste, care vor degenera, ducând în final, la declanșarea celui de-al doilea război mondial, la 1 septembrie 1939. Monarhiile europene au fost incapabile ăs oprească această cursă nebunească a înarmării celor două state fasciste, Italia și Germania.

Monarhia britanică se face vinovată, în primnul rând, deoarece guvernul și diplomația acestei țări, s-au lăsat amăgiți de declarațiile sforăitoare, ale lui Adolf Hitler, care promitea prosperitatea Germaniei și o pace durabilă, în 30 ianuarie 1933, când a devenit cancelar al acestei țări.

Regina marii Britanii și prințul consort, au urmat calea marilor conciliatori, lordul Hallifax și Neville

Chamberlain, primul ministru, care au căzut in capcana lui Hitler, considerând că se poate ajunge la un modus vicendi cu acesta. Şi celelalte monarhii n-au luat nicio atitudine promptă pentru stoparea acţiunilor revanşarde şi revizioniste ale Germaniei. Adolf Hitler a încălcat toate tratatele internaţionale, stabilite la Conferinţa de Pace de la Paris, din 1919 şi 1920.

În jurnalul scris de Carol al-II-lea, cu un titlul sugestiv, ”Sub zodia Satanei”, se arată nenorocirile prin cre au trecut Europa şi România, în acelaşi timp, după izbucnirea celui de-al doilea război mondial. Cei zece ani de domnie ai lui Carol al-II-lea, au insemnat nu numai o perioadă de prosperitate şi dezvoltare a democraţiei, ci, şi de afaceri veroase, scandaluri şi formarea unei camarile regale. În 1934 avem de-a face cu un mare prejudiciu adus statului român. Este vorba, de ”Afacerea Skoda”, în care a fost implicat si suveranul României.

Înainte de instaurarea regimului de autoritate monarhică, în februarie 1938, încep să se pregătească noi acţiuni, violente, ale Gărzii de Fier. Anul 1938, fiind greu, atât pentru români, cât şi pentru popoarele mici, ale Europei Centrale. Cu toate marile realizări economice, anul 1938, devenit un etalon în producţia industrială şi agricolă, totuşi, viaţa socială va si zdruncinată de hotărârea guvernului şi a regimului de autoritate monarhică de a

intenta un proces de amploare fruntașilor legionari, în frunte cu Corneliu Zelea Codreanu.

Suprimarea fruntașilor legionari, în timp ce erau transportați de al închisoarea Râmnicu Sărat, la Jilava, a deschis seria răzbunărilor Gărzii de Fier. Implicarea regelui si a savantului Nicolae Iorga, la arestarea, condamnarea și apoi, execuția fruntașilor legionari, va declanșa mari acțiuni, de o cruzime fără margini. Mai întâi, a fost asasinat primul ministru, Armand Călinescu, în septembrie 1939, de către un grup de legionari, care s-au predat și apoi au fost executati. Apoi, noul sef de cabinet, generalul Gheorghe Argeșeanu, a luat hotărârea să fie executați, un număr de legionari, în fiecare localitate românească, în semn de represalii.

Din acest moment, între rege, autoritățile regimului carlist și legionari, n-a mai fost nici un fel de liniște. Rapturile teritoriale din anul 1940, sfârtecarea spațiului românesc și determinarea regelui Carol al-II-lea de a abdica, a agravat situația instituției monarhice. Carol al-II-lea a fost invinuit de mai multe lucruri, unele deosebit de grave, care au adus mari nenorociri poporului român. Cu toate aventurile sale amoroase, mai întâi cu Zizi (Ioana) Lambrino, apoi cu Elena (Magda) Lupescu, regele Carol al-II-lea a fost un iubitor de cultură și în special artele au cunoscut o înflorire nemaiîntâlnită.

Anul 1940, a fost cel mai dreamatic, pentru România. Ultimul guvern al regimului de autoritate monarhică, condus de inginerul Ion Gigurtu, patronul societății ”Mica” de exploatare a acestui produs, folosit la căptușirea furnalelor înalte, n-a reusit să stopeze degringolada și apoi sfârtecarea teritoriului românesc.

Este adevărat, că aceste rapturi teritoriale, suferite deRomânai, în 1940, sunt și consecințele politicii Ungariei hortiste, ale Germaniei hiteriste și ale marilor conciliatori europeni.

Nu întâmplător, Mihail Manoilescu, ministrul de externe al României, aflat împreună cu Valer Pop, atașatul militar la Viena, a leșinat în sala palatului Belvedere, în momentul semnării Dictatului din capitala Austriei, la 30 august 1940.

Pus si simplu, în stare de lesin, lui i s-a luat mâna dreaptă, de către Joachim von Ribbentropp și obligat să semneze acest act odios pentru poporul român.

Regele Ferdinand – întregitorul României, obedient față de Ion I.C. Brătianu.

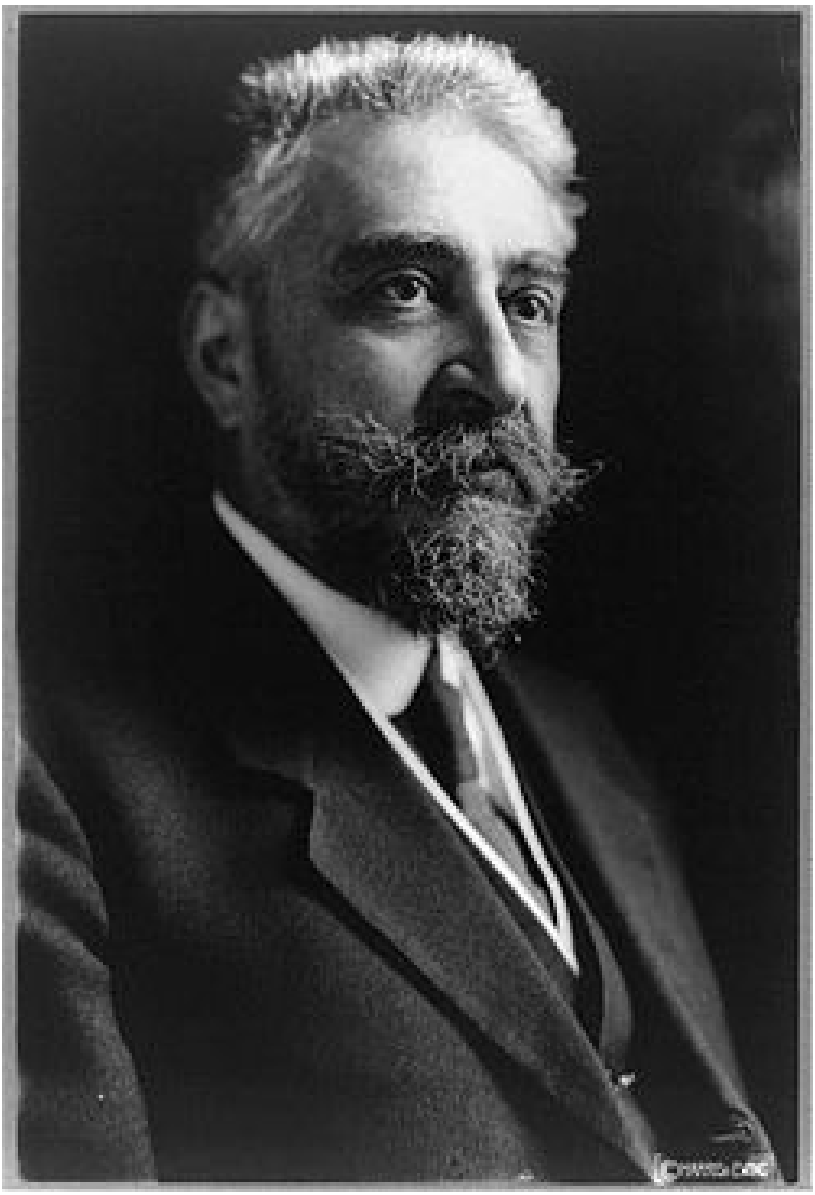

Ion I.C. Brătianu – prim ministru al României, adevăratul conducător al țării până în 1926.

Regina Maria – ”mama răniților” și o mare aventurieră.

Patriarhul României, Miron Cristea – membru al Consiliului de Regență (1927-1930).

Regele Carol al-II-lea – aventurierul și ”inteligentul” monarh al României.

Armand Călinescu – prim-ministru al României, asasinat de legionari în anul 1939.

Capitolul VI

Ultima domnie, cea a regelui Mihai I și perioada celui de-al doilea război mondial

Momentul venirii noului rege pe tronul României, n-a fost de bun augur, deoarece, la 6 septembrie 1940, când Carol al-II-lea, a semnat actul de abdicare, tensiunile interne, dar, în special, cele externe, se amplificaseră.

Deja, la 22 iunie 1940, Parisul cade sub ocupație germană, noul guvern francez,în frunte cu maresalul Philipe Pétain, își va muta sediul la Vichy, fiind cunoscut ca un cabinet marionetă, colaboraționist. Atât Pierre Lavall, cât și Petain, vor fi judecați, după război, ca trădători ai intereselor statului francez și de colaboratori ai ocupantului nazist.

Hitler, va dezlănțui al doilea plan al său, de a scoate din război și Marea Britanie. Operațiunea de bombardare a Angliei, se va numi ”Leul de Mare” și va dura mai bine de opt luni. În aceste condiții internaționale complexe, noul rege, Mihai I, a preluat de la tatăl său, prerogativele de

suveran, la vârsta de 19 ani. Foarte mulți oameni politici de atunci, îl scuzau pe noul rege, că era prea tânăr pentru această înaltă funcție în stat. Eu n-aș zice, fiindcă, în decursul istoriei medievale și moderne, monarhi ai Franței, Marii Britanii și ai altor state au urcat pe tron chiar la 16 sau 17 ani, conducând bine.

Regele Mihai, nu poate fi pus alături de Delfinii Franței, ori de prinții consorți ai Regatului Unit. De ce? Fiindcă, n-a avut niciodată o maturitate in arta de a conduce un stat. Sfătuit de regina mamă, Elena, ori, cu spune zicala românească ”legat de fusta mamei”, Mihai I, n-a ajuns încă la o maturitate cerută conducătorilor de stat, nu unui simplu cetățean.

Nu întâmplător, la semnarea Actului de abdicare, Carol al-II-lea, a spus , în final: ”Las, întreaga povară a guvernării, pe umerii nevolnicului meu fiu”. Zicând, guvernare, fostul monarh, se dovedea un cenzor al separării puterilor în stat, fiindcă, regele, domnește, nu guvernează. Carol al-II-lea, desființase partidele politice în anul 1938, introdusese cenzura, dizolvase sindicatele, inființase un singur organism politic, Frontul Renașterii Naționale, devenit Partidul Națiunii, un amalgam de politicieni, proveniți din toate partidele existente anterior.

Începutul domniei lui Mihai I, nu este deloc liniștit, deoarece, introducerea in Guvern a reprezentanților Gărzii de Fier, a însemnat un șir lung de atentate la viața unor

oameni politici , întemnițați la Jilava. Noaptea de 27 noiembrie, a fost un ”Sfânt Bartolomeu” românesc. Pe lângă masacrul de la Jilava, organizat de membrii ai Poliției Legionare, au mai fost asasinați, Nicolae Iorga și economistul Virgil Madgearu

Regele Mihai n-a avut nicio reacție, la aceste asasinate, care au îngrozit socitatea românească. Generalul Ion Antonescu, încă din septembrie 1940, când a format Guvernul, a avut o impresie deplorabilă despre tânărul monarh. Multi promonarhisti au dat vina, pe mediul viciat, în care a trăit, regele Mihai și a fost educat. Dădeau vina pe escapadele amoroase ale tatălui său, mai ales pe hotărârea de a trimite pe regina mamă, Elena, într-un exil, după aducerea la Palatul Regal, a Elenei Lupescu, amanta lui Carol al-II-lea.

Între prințul moștenitor Mihai și Elena Magda Lupescu a fost o permanentă antipatie.

Regele Carol al-II-lea, a înființat, în 1938, o organizație de tineret, unde a fost înscris si fiul său, care, între timp, primise titlul de ”voievod de Alba Iulia”. Această organizatie, ”Străjeria”, era menită, să dezvolte, la tinerii intre 14 și 18 ani, îndeosebi, aptitudini sportive, de muncă patriotică, artistică, și chiar de organizare politică. Regimul comunist a preluat aceste activități ale ”Străjeriei”, înființând organiația de pionieri, dar, și de la la sovietici, ”Konsomolul”.

Mihai I, suferind încă din fragedă copilărie de obezitate , înregimentarea lui într-o organizatie de tineret, era benefică, mai ales, că exercițiile fizice erau pe primul plan.

Un alt conflict, în perioada 1940-1944, a fost ți intre conducătorul statului și șeful Guvernului, mareșalul, Ion Antonescu. Acest conflict, început în septembrie 1940, xând proasppătulș președinte al Consiliului de Ministri, a afirmat, într-un cadrul oficial, că: ”Nu poate lăsa țara pe mâinile unui copil”. De aici, s-a putut trage concluzia, că, regele Mihai, era încă imatur pentru o funcție supremă în stat. Cei șapte ani de domnie, vor demonstra acest lucru, Mihai I, fiind tutelat de mama sa, Elena, o femeie energică, semănând cu tatăl ei, regele Constantin al Greciei, dar, și de cei din jurul său. Conflictul dintre Ion Antonescu si regele Mihai I, s-a acutizat, după citirea de către monarh, a unui mesaj de Anul Nou 1943, care, cuprindea multe referiri la adresa vietii particulare românești.

Mareșalul, Ion Antonescu, a fost conștient, după victoria sovieticilor de la Kursk – Orel, din 1943, că războiul este pierdut de Germania, dar, spune următoarele: ”trebuie acum să ne concentrăm, să nu-l pierdem pe al nostru”.

În noiembrie 1942, după întâlnirea cu Adolf Hitler, Antonescu, știa că aliatul său va pierde răboiul și se pregătea de negocieri cu Națiunile Unite.

Regele Mihai, regina mamă și toată Casa Regală, n-au avut nicio reactie la toate frământările Guvernului, condus de mareșalui Ion Antonescu. Singurii, care au trimis scrisori șefului Guvernului, au fost liderii celor două partide istorice, Constantin (Bebe) Brătianu și Iuliu Maniu, prin care protestau față de continuarea războiului alături de Adolf Hitler, după eliberarea teritoriilor românești.

Ion Atonescu, le-a dat răspunsuri concludente, zicându-le, că el nu-și apără moșiile pe care nu le posedă, nici interesele de clasă si de partid, ci, onoarea militară. Nu putea să-și lase aliatul, cu care semnase un act oficial, aderând la 23 noiembrie 1940 la axa Roma-Berlin Tokyo, în fața inamicului, singur, el, retrăgându-și armata în cazărmile din România. Acest lucru a fost afirmat și la Procesul din 1946, numit cu emfază, de comuniștii, care se pregăteau să preia puterea, ”Al marii trădări naționale”.

În primăvara anului 1943, Mihai Antonescu, ministrul de externe al României, l-a informat pe omologul său german, Joachim von Ribbentrop, de faptul că va lua legărtura cu forțele aliate pentru încheierea unui armistițiu.

Regele Mihai, în sediul călduț, de la Palatul Regal, a trecut cu bine mai multe revelioane, a toastat cu cei din anturajul său, pentru prosperitate si pace, deși, cele două lucuri nu se observau de fel.

La Madrid, delegația guvernului român, s-a întâlnit cu ambasadorul SUA, Hayes. De asemena, negocieri s-au

dus și la Lisabona, unde Victor Cădere, s-a întâlnit cu ambasadorul Angliei. Au mai fost negocieri între guvernul condus de mareșalui Antonescu și aliați, la Istanbul, Stockholm și Helsinki. Din nou, din partea Casei Regale, liniște deplină.

Mareșalul Ion Antonescu, avea soluții, în legătură cu un eventual Armistitiu încheiat cu Natiunile Unite. Din păcate, aceste solutii, n-au putut fi aplicate, deoarece, nu i s-a dat posibilitatea mareșalului să negocieze aceste conditii, pe care Stalin, le acceptase într-o mică măsură. Poate, aceste conditii, ar fi fost acceptate, dacă i se lăsa timp la dispozitie, lui Ion Antonescu.

Ambasadorului Uniunii Sovietice, la Stockholm, Alexandra Kalontai, i se comunicaseă conditiile de armistitiu ale mareșalului, dar, negocierile n-au continuat, datorită evenimentelor militare deosebit de precipitate și celor din interiorul țării. Speculând situația destul de grea, în care se afla România, cu două Comandamente germane în București, cu pierderi însemnate pe front, forțele de stânga vor forma Frontul Național Democrat, unde vor fi cooptate și elemente liberal țărăniste, având în frunte pe Constantin I. C. Brătianu și pe Iuliu Maniu.

Constituirea acestei alianțe s-a făcut într-o atmosferă tacită, la Palatul Regal, în prezența monarhului și a mareșalului curții.

Actul de la 23 august 1944 a fost stabilit cu multă rigurozitate, regele găsind momentul favorabil, de a-l aresta pe Ion Antonescu, apoi si pe ceilalti membrii ai Cabinetului. Este vorba de venirea precipitată a mareșalului, de pe Front, unde trupele sovietice forțau linia Iași- Năməloasa – Galați, pentru ca, regele să aprobe trimiterea de noi contigente militare, pentru o rezintență pe aliniamentul Carpaților Orientali și a celor de Curbură.

Victoriile dde la Mărăști, Mărășești si Oituz, din 1917, erau puncte de reper, pentru Ion Antonescu, el însuși, fiind ofițer în acel moment. Diferența, era alta, și anume aceea, că în fața armatei române, nu se mai aflau trupele germane,ci, ale Uniunii Sovietice.

Comunicatul pe care regele Mihai, l-a transmis la orele 22.00, la Radiodifuziunea Română, arăta că țara noastră a ieșit din alianța cu Puterile Axei și a trecut de partea Națiunilor Unite.

Ambasadorul Germaniei la București, baronul Manfred von Killinger, avea in seiful său, codificat, un plan de ocupare a României, în cazul întoarcerii armelor împotriva celui de-al Treilea Reich. Acest plan purta un nume de cod, bine ales – ”Margaretten Zwei (Margareta II). un grup de ofițeri români, prin diferite relații si manevre în cercurile germane de la București, au aflat de conținutul acestui plan si au anihilat punerea sa în aplicare.

Manfrend von Killinger, în această situație, a fost nevoit să se sinucidă, în biroul său. Din nefericire, ceea ce s-a întâmplat la 23 august 1944, n-a fost un lucru benefic pentru România, ci, nechibzuit.

Acest lucru avea să fie confirmat și de Ana Pauker, venită în România pe tancurile Sovietice. Întâlnira acestui comisar stalinist, cu liderii minusculului partid comunist, Gheorghe Gheorghiu Dej (cu nume conspirativ ”Fieraru”) si Emil Bodnăraș, alias ”inginerul Ceaușu”, a fost edificatoare. Ana Pauker, a spus răspicat, ridicând tonul: ”Ce v-ati apucat să faceți? Cine v-a spus să faceți asta? O să vedeți ce repercusiuni o să aibă acest act asupra României”.

Din păcate, singurul lucru benefic a fost pentru Națiunile Unitre, scurtând războiul cu circa șase luni, dar, nefast pentru România, căreia i s-a fixat plata unei despăgubiri mari de război, către Uniunea Sovietică șiu statutul de țară învinsă, nu cobeligernată.

Pentur evenimentele de la 23 august 1944 si după aceea, regele Mihai a primit de la Stalin, ordinul Pobeda (Victoria), si un avion,m drept cadou, drept recompensă pentru sprijinul adus ocupantului sovietic.

În revista ”Artemis”, care apare online, in Canada, a lui Victor Roncea, într-un articil fulminant, cu titlul: ”Trădarea- 23 august”, se spun următoarele: ”Actul de la 2 august 1944, asumat direct de regele Mihai, a fost de fapt o capitulare necondiționată, cu consecinte imediate: 130.000

soldați români prizonieir, deportati 20.000 români și alți 72.000 români de origine germană, pierderea a 50% din totalul de 19 divizii, angajate în luptă alături de sovietici, pierderea libertîății si bolșevizarea cu forța". articolul citat este un frsgment din volumul "Privire sub coroană", al lui Gheorghe Constantin Nistoroiu. Reputatul istoric si scriitor, Nicole Baciu, în lucrarea sa, "Agonia României 1944-1948", printre altele, spune că, atât Lucrețiu Pătrășcanu, care va fi numit ministru fără portofoliu, în cabinetul condus de generalul C. Sănătescu, cât și Partidul Cominist din România, au avut un rol însemnat în elaborarea si punerea în aplicare a actului de la 23 august.

Mareșalul Ion Antonescu, și vicepresedintele Consiliului de Miniștri, profesor Mihai Antonescu, au fost chemați la Palat, pentru convorbiri urgente cu regele Mihai.

În cursul întrevederii sucrte cu suveranul, Ion Antonescu, i-a comunicat, că are intentia să încheie armistitiul lui cu Natiunile Unite, lucru ce-l spusese si lui Clodius, ministrul german.

Despre această hotărâre a mareșalului, ne confirmă și Averell Harriman, fostul ambasador al SUA la Moscova. El arată, cu lux de amănunte, care erau clauzele propuse de ion Antionecu lui I. V. Stalin:

- Despăgubirile de război, plătătire Uniunii Sovieticesă fie fixate, în fucție de dificultățile economice ale României.

- Creearea unei zone libere, care să permită guvernului României, să lucreze în liniste, fără a fi deranjat dee trupele de ocupație.

Trădarea regelui, la 23 august 1944, va fi relatată, nu numai de către Nicolae Baciu, dar, și de alți istorici români și străini. Și domnul Gheorghe Magherescu, ofițer superior în armata regală a României, în cele trei volume inchinate maresalului Ion Antonescu, spune același lucru. De asemenea, Edgar Demetriade, în broșiura intitulată ”De ce nu sunt regalist?”. Ultimul scriitor, Radu Teodoru, general de aviație in rezenrvă, vorbeste în acelasi fel, cai se cei prezentati mai sus, despre fatidicul ct de la 23 august 1944, în cartea sa, ”Mareșalul”.

Dacă armata română, ar fi oprit ofensiva sovietică, pe eliniamentul destul de bine fortificat, Focșani – Galați – Dunăre, alta ar fi fost soarta țării noastre. Condițiile armistitului încheiat cu Uniunea Sovietică, ar fi fost mult mai bune, decât cele încheiate la 12 septembrie 1944, la Moscova.

Într- telegramă, venită de la Stockholm, chiar în ziua de 23 august 1944, n-a fost cunoscută de Ion Antonescu, ci, a fost preluată de Niculescu – Buzelti, care era atunci, la Palatul Regal. În această telegramă erau precizate pozitiile

lui Stalin, transmise doamnei Alexandra Kallontai, cu privire la ameliorarea conditiilor de armistitiu dintre România și URSS.

Regele Mihai a cunoscut aceste lucruri, reieșite din telegrama urgentă și le-a ignorat pur si simplu. O altă enigmă a Casei Regale este si numirea in fruntea guvernului , instalat la 24 august 1944, a generalului Constantin Sănătescu. Se schimba un general, devenit ulterior mareșal, cu un alt ierarh al armatei române. De ce a decis regele Mihai formarea acestui guvern, care va fi manevrat până în noiembrie 1944, când va fi înlocuit cu un alt general, Nicolae Rădescu, de către comuniști? O intrebare care va necesita un răspuns corect. Nici oamenii politici care avuseseră contacte strânse cu familia si Casa Regală, n-au știut de actul pregătit de monarh, împreună cu reprezentnați ai Partidului Comunist din România.

Regele Mihai, a aplicat, după spousele unor istorici reputați, un plan gândit la Moscova, de către Emil Bodnarenko (alias Emil Bodnăraș), agent al lui I.V. Stalin.

Cei patru ani ai guvernării lui Ion Antonescu, n-au însemnat o perioadă de mari nenorociri pentru România, dacă, avem în vedere prosperitatea economică, aproape de nivelul anului 1938, considerat ”de vârf” pentru întreaga perioadă interbelică. Pe piață, se găseau produse diverse, la

prețuri convenabile, în orașe exista o atmosferă destinsă, localurile erau pline și teatrele erau pline de spectatori. Era o viață normală, cu toate greutățile, generate de susținerea Frontului de Est. În anii războiului, Banca Națională, a țării noastre, poseda, nu mai puțin de 40 de vagoane cu aur, în toată perioada interbelică, existând numai 16.

Regele Mihai, îi imputa mareşalului, că, nu l-a consultat niciodată în calitatea pe care o avea, de conducător al statului. Mai mult, monarhuil spune că mareșalul a ignorat părerea poporului român, cu care nu s-a consultat niciodată. Lucru, total neconcord cu realitate. Periodic, mareșalul Antonescu, se adresa poporului, prin intermediul unor mesaje radiofonice. În finalul acestora, mareșalul rostea cuvcintele edficatoare, pentru dialogul permanent cu poporul român: ”vă chem, să-mi aprobați fapta, și să-mi susțineți răspunsurile viitorului”.

Pe monarh, nu l-a consultat de prea multe ori, datorită imaturității politice a acestuia, dependenței totale de regina mamă, fără a avea un puinct de vedere propriu. Mareșalul a fost felicitat de presedintele Comunității Evreiești, Fildermann, deoarece, n-a trimis niciun conațional de-al său, în lagărele germane de exterminare. Nu același lucru au făcut autoritățile hortyste, în Ardealul de Nord Vest, ocupat cu honvezii cu pene de cocoș la pălărie.

și totuși, Ion Antonesciu, a fost declarat criminal de război, în timp de, amiralul fără flotă, Micklos Horthy, a fost considerat de maghiari, erou național, ridicându-i statui.

Perioada 23 august 1944 și 30 decembrie 1947 se poate caracteriza prin obediența monarhului de 23, respectiv 26 de ani, față de comuniști, de repreznetanții Uniunii Sovietice.

Marea greșeală făcută de generalul Rădescu, din februarie 1945, când a dat dispozitie fortelor de ordine să tragă în demonstranți, care cereau numirea de prefecți comuniști, a atârnat foarte mult, în întreaga activitate posbelică a regelui Mihai I. Regele, n-a luat nici un fel de măsuri față de aceste soluții, de reprimare a acestei demonstrații, din Capitală, de la 24 februarie 1945.

Generalul Rădescu, primul ministru al țării, spunea la radio, prin apelul adresat națiunii: *"Frați români, cei fără neam și fără Dumnezeu, așa cum i-a botezat poporul, au pornit să aprindă focul în țară, și s-o înnece în sânge. O mână de inși, conduși de doi venetici, Ana Pauker și ungurul Luca, caută prin teroare, să supună neamul. Vor cădea striviți"*.

Această intervenție, a forțelor de represiunea fost scânteia, care va aprinde focul discordiei dintre regele

Mihai I și comuniștii, susținuti de Moscova. La sfârșitul lunii februarie, pe 28, după alți martori oculari, pe 1 martie 1945, A. I. Vâșinski, adjunct al Ministerului de Externe Sovietic, a adresat regelui, pe un ton ultimativ, demiterea guvernului condus de generalul Nicilae Rădescu, și formarea unui nou cabinet, în frunte un doctorul în drept, Petru Groza, preferatul Moscovei. Întrevederea, destul de tensinată, a fost comunicată Moscovei, printr-o telegramă trimisă de Andrei Iamarevici Vâșinski, reprezentantul Uniunii Sovietice, fiind mulțumit de obediența regelui Mihai, față de ocupantul străin.

Reacții față de atitudinea obedientă a regelui, vor fi si din partea reprezentantilor occidentali, acrdditați la București. burton Berry, reprezentantul SUA, va informa cinducerea marelui stat de peste Oceanul Atlantic, că Vâșinski i-a spus despre existența unor grupări desprinse din vechile formațiuni politice românești, care amplificau ideile fasciste în loc să ia atitudine față de acestea. Regele putea fi complicele acestora, din moment ce nu ia nicio măsură de stopare a instalăruui noului prim ministru , dorit de Moscova.

De la convorbirea cu Vâșinski și până la instalarea guvernului, condus de dr. Petru Groza, au trecut numai cinci zile.

Să nu uităm , bunicul său, regele Ferdinand, a tergiversat semnarea si ratificarea Tratatului de pace de la Buftea București, din aprilie – mai 1918, mai bine de cinci luni, până când, învinsă în război, Germania a recunoscut acracterul caduc al acestei păci. Și, în 1918, Bucurestiul, și o parte însemnată a teritoriului românescse afla sub ocupația germană.

După instalarea guvernului , condus de favoritul Moscovei, numit cu emfază de către noul regim, de după 1947, de largă concentrare democratică, avâmd în componență si câte un reprezentant al partidelor istorice, s-a trecut la o serie de reforme, cu caracter populist. Una dintre măsurile cu acest aspect, a fost efectuarea reformei agrare, la 23 martie 1945. Vor beneficia de suprafețe de teren, din exproprierile pământurilor, așa zișilor dușmani ai poporului, văduvele de război, cei care au luptat pe frontul de vest, nu și pe cel de răsărit, invalizii de război, de pe același front.

Discriminarea era evidentă, deși, atât cei care au luptat pe frontul de răsărit, cât și pe cel de apus, au adus servicii țării si poporului român.

A doua măsură populistă a fost retragerea trupelor sovietice din Ardealul ocupat de horthysti, în perioaa 1940-1944. Numai la cererea guvernului condus e dr Petru Groza au fost retrase trupele sovietice de ocupație, introducându-

se administrația românească. Regele, în 1945, a refuzat să semneze unele acte oficiale, elaborate de guvern, dar, acest lucru, n-a avut nicio valoare, aceste hotărâri fiind aplicate de Petru Groza, cu sprijinul comunistilor, care-și vor tine o conferință națională, în octombrie, același an.

Gheorghe Gheorghiu – Dej, ales secretar general al Partidului Comunist Român, a expus la această Conferință, liniile directoare ale partidului clasei muncitoare, în viitorii ani, punctul forte al acestora fiind industrializarea, pe baze noi.

Este o asemănare izbitoare, între aceste dezbateri din cadrul acestei Conferințe, a PC.R și cea din Rusia anilor 1930, când, Lenin, elabora planul de industrializare, cunoscut sub denumirea de GOELRO, perioada de după acest eveniment, fiind numită a N.E.P. – ului (Novaia Economiceskaia Politica).

Regele mIhai a semnat actele oficiale ale guvernului, Petru Groza, după octombrie 1945, când a luat sfârșit acea grevă regală, amenințat de șeful cabinetului, că vor fi executați studenții arestați duipă demonstrațiile tineretului liberal și național țărănist. Întrebarea, are, se pune, cititorilor acestei cărți, este următoarea: a fost îngrijorat regele Mihai de soarta acestor tineri, ori, se temea, de propria sa situație, de faptul că putea fi el victima?

Cât de mult tinea tânărul rege, la acești tineri liberali și țărăniști, mai ales că, în cei patru ani ai regimului Antonescu, n-a avut nici un fel de relații cu conducătorii partidelor istorice?

O altă întrebare firească, ar fi in legătură cu delegația românească, plecată la Moscova, pentru semnarea Conventiei de Armistițiu, din 12 septembrie 1944. De ce n-a condus delegația seful statului, adică regele Mihai I? Ce calitate avea Lucrețiu Pătrășcanu pentru a conduce această delegație? Era ministrul Justiției, fără portofoliu în guvernul condus de generalul Sănătescu. Ori, în lipsa monarhului, care nu putea merge la Moscova, din varii motive, conducea delegatia ministrul de externe, în niciun caz al justitiei. Când se semnează tratate internaționale bilaterale sau multilaterale sunt chemați să-și pună amprenta si semnătura pe acest act, seful statului, ministrul de externe și în unele cazuri, primul ministru, când sunt in joc si probleme importante pe linia puterii executive.

Nu cumva, regele Minai, se temea, să meargă la Moscova, fiindcă, ana Pauker, a reproșat lui Bodnăraș și lui Gheorghe Gheorghie Dej că actul de la 23 august a fost unul greșit, în opinia marelui stat de la răsărit?

Și totuși, dictatorul sovietic, I.V.Stalin, l-a decorat pe Mihai I, cu ordinul ”Victoria”, și i-a făcut cadou un avion.

Paradoxurile istoriei românești se țin lanț, mai ales în perioada celui de-al doilea război mondial, dar, și după conflagrație. Ordinul Victoria, i=a fost conferit regelui Mihai, de către Prezidiul Suiprem al URSS, la 6 iulie 1945. Winston Churchill, primul ministru al Marii Britanii, cel care a dat România pe mâna sovieticilor, prin semnătura pusă pe documentul oficial, recunoștea, că, prin Decretul Lege, din 30 martie 1945, regele a dat voie comuniștilor să controleze întregul sistem al statului român.

Iată, textul Decretului prezidiului Sovietului Sup0rem al URSS-ului, privind conferirea Ordinului Victoria, regelui Mihai I:

”Pentru actul curajos al cotiturii hotărâte al politicii României spre ruptura cu Germania hitleristă și alinierea cu Natiunile Unite, în clipa când încă nu se precizase clar înfrângerea Germnaiei , Majestatea sa Mihai I, regele României, se decorează cu ordinul „Victoria”.

Președintele Prezidiului Sovietului Suprem al URSS, M Kalinin .

Secretarul prezidiului sovietului Suprem al Urss, A. Gorkin

Perioada 1945 – 30 decembrie 1947, reprezintă decrepitudinea Casei Regale, aceasta neavând posibilitatea să mai intreprindp ceva concret. Alegerile parlamentare din noiembrie 1946 au demostrat, că, seful statului , regele

Mihai I, devenise un obiect decorativ, care nu mai avea nicio putere, în conditiile interne existente.

Ajutorul, pe care-l spera din Occident, nu va veni niciodată. Conferința de la Yalta, din februarile 1945, a fost un troc politic, atât presedintele F.D. Roosevelt, în prag de deces, cât și primul ministru britanic, Winston Churchill, au lăsat pe mâna lui I.V. Stalin, să împartă Europa după propria sa voință.

Revenind la alegerile parlamentare din noiembrie 1946, putem spune că au fost precedate de acel proces, injust, prin care lotul Ion Antonescu, a fost condamnat la moarte, fără ca regele să ia vreo decizie in acest sens. Doamna colonel Baranga, mama lui Ion Antonescu, a cerut în scris regelui grațierea fiului său, dar, monarhul a refuzat. Mai târziu, înbtr-un interviu luat la Versoix, în Elveția, unde se stabilise cu familia, fostul suveran, motiva acest lucru prin prezenta trupelor sovietice în România și a unor înalți demnitari din țara de la răsărit, care nu-i permiteau să facă nimic.

De aici, s-a văzut, că regele n-a avut nici curaj, dar, nici măcar să încerce să realizeze ceva în sensul comutării pedepsei capitale, în detenție pe viață.

În ”Testamentul” său politic, scris în închisoarea Jilava, Ion Antonescu, a spus, cu lacrimi, care au picurat pe foaia

de hârtie: ”Tot ce a fost rău în guvernare iau asupra mea, în afară de crimă”. Mareșalul, a reunoscut, că a făcut și unele greșeli în guvernare, dar, crimă împotriva propriului său popor, n-a săvârșit niciodată.

Cu toate că, nu i-a consultat după actul de la 23 august 1944, liderii partidelor istorice au căutat să ia legătura cu mareșalul, dar, acest lucru n-a fost posibil. Să fi fost vorba de un monarh exilat în propriul palat, ocupantul sovietic si comuniștii fiind cu ochii pe el, ori, acest lucru era numai o mască a neimplicării si absenteismului politic?

De la jumătatea naului 1946, monarhia va deveni o instituție decorativă, Petru Groza, conducând guvernul, ignorându-l pe rege, neconsultându-l în nicio situație. În anul 1947, comuniștii vor începe să preia puterea, punând la cale o serie de stratageme pentru scoaterea din parlament a elementelor liberale și țărăniste. Mai întâi, vor compromite pe țărăniștii lui Iuliu Maniu, cărora li se va intenta un proces, după așa zisa tentativă de a emigra în Occident și a forma un guvern în exil.

Incidentul de la Tămădău, din iulie 1947, a dus la arestarea și întemnițarea fruntașilor Partidului Național Țărănesc. Iuliu Maniu, a fost avertizat de maresalul Ion Antonescu, la procesul din 1946, că va urma în cel mai scurt timp și condamnarea sa, a fruntaților țărăniști. vorbele

lui Antonescu s-au dovedit profetice, la un an de la executarea sa, a urmat intemnitarea lui Iuliu Maniu, Ion Mihalache, Corneliu Coposu, precum și a altor lideri de partid. Curios, Iuliu Maniu, care era avocat, a apărat-o pe Ana Pauker în 1936, în procesul care a avut loc la Craiova. Ana Pauker a fost adusă în fața Tribunalului Militar Craiova, fiind învinuită de atentat la siguranța statului român, ca agent al Cominternului.

Iuliu Maniu s-a oferit voluntar, s-o apere in procesul de la Craiova, încercând o achitare a acesteia. N-a fost posibil acest lucru, Ana Pauker fiind condamnată la 10 ani de detenție. N-a executat decât 4 ani de închisoare, până în 1940. Ce l-a determninat pe Maniu, un fruntaș al unui partid de dreapta, s-o apere pe bolșevica de etnie evreiască, nu se poate preciza cu exactitate.

Nu vreau să fac unele comentarii pe marginea acestui caz, pentru a nu da naștere unor polemici sau discuții controversate.

Regele Mihai n-a reacționat în niciun fel, în noiembrie 1947, când au fost epurați din Parlamentul României toți reprezentanții Partidului NaȚional Liberal, gruparea condusă de Gheorghe Tătărăscu. Nu și-a imaginat că, peste o lună, va fi obligat să abdice. N-a putut să simtă pulsul politicii mondiale și nici pe cel românesc.

Consecințele nefaste ale nesăbuitului Antc de la 23 august 1944 au fost observate la Conferinta de pace de la Paris, din 1947, când României nu i s-a acordat statutul de cobeligerantă , adică de stat învingător în război, ci, de învins, plătind mari despăgubiri de război Uniunii Sovietice.

Timp de 20 de ani, România a plătit statului sovietic datoria fixată de Tratatul de pace, constând în produse agricole si industriale.

În cei șapte ani de domnie, regele Mihai I, a adus mari prejudicii statului român, atât de ordin moral, dar, mai cu seamă, material.

Întrorcându-ne din Anglia, unde fusese la o nuntă regală, împreunp cu mama sa, Mihai I, a intrat imediat in vizorul autorităților românești. În ziua de 30 decembrie 1947,la Palatul Regal, s-au prezentat, primul ministru, Petru Groza, împreună cu Gheorghe Gheorghiu Dej, care i-au inmânat monarhului actul de abdicare. În legătură cu acest eveniment crucial, există mai multe variante. Dacă îl ascultăm pe fostul monarh, acesta a afirmat intr-un interviu, acordat în decembrie 1990, la Versoix, unde domicilia în acel moment, că *:"Petru Groza s-a apropiat de mine, și m-a rugat să-i pipăi vestonul în dreptul buzunarului. Mi-a spus: Pipăiți. Si avea pistolul in buzunar, dând explicația:*

Ca să nu mi se întâmple si mie ce i s-a întâmplat lui Antonescu”.

Foarte mulți istorici, în special români, nu iau in considerație aceste cuvinte ale fostului rege, pentru că, ele nu concordau cu realitatea de atunci.

De ce n-am admite si faptul că, poporul român, sătul de prestația lamentabilă a ultimilor doi regi, de partidele istorice, după mai bine de 80 de ani de monarhie, a dorit o altă formă de conducere?

Textul actului de abdicare a regelui este cât se poate de edificator, fiecare dintre cititorii acestei lucrări poate trage concluziile de rigoare:

Mihai I-iu
Prin graţia lui Dumnezeu şi voinţa naţională
Rege al României
La toţi de faţă şi viitori, sănătate

În viaţa Statului român s’au produs în ultimii ani adânci prefaceri politice, economice şi sociale, cari au creiat noi raporturi între principalii factori ai vieţii de Stat.

Aceste raporturi nu mai corespund astăzi condiţiunilor stabilite de Pactul fundamental — Constituţia Ţării — ele cerând o grabnică şi fundamentală schimbare.

În faţa acestei situaţiuni, în deplină înţelegere cu factorii de răspundere ai Ţării, conştient şi de răspunderea ce-mi revine, consider că instituţia monarhică nu mai corespunde actualelor condiţiuni ale vieţii noastre de Stat, ea reprezentând o piedică serioasă în calea desvoltării României. În consecinţă, pe deplin conştient de importanţa actului ce fac în interesul poporului român,

A B D I C

pentru mine şi pentru urmaşii mei dela Tron, renunţând pentru mine şi pentru ei la toate prerogativele ce le-am exercitat ca Rege al României.

Las poporului român libertatea de a-şi alege noua formă de Stat.

Mihai
Dat la Bucureşti,
astăzi 30 Decembrie 1947

Cititorul de bună credință și cel care a consultat documentele vremii, atât cele interne, cât și pe cele externe, își poate da seama că actul de abdicare nu este o creatie nici a lui Petru Groza, nici a lui Dej, ci, a monarhului.

Lui i s-a cerut în cel mai scurt timp să alcătuiască actul de abdicare și să-l semneze.

S-au speculat multe lucruri legate de evenimentul crucial, de la 30 decembrie 1947, în primul rând că textul a fost alcătuit de Petru Groza, în numele regelui, monarhului revenindu-i sarcina să-l semneze.

Plecarea din țară a regelui Mihai, s-a petrecut în ziua de 2 ianuarie 1948, din gara Sinaia. Acest episod din viața monarhului, nevoit să plece din țara pe care a condus-o vreme de 7 ani, s-a desfășurat în condiții strict secrete. Cel care a fost prezent la plecarea familiei regale, a fost corespondentul american Bill Lawrence, de la New York Times. Spre deosebire de Carol al –II-lea, urmărit de legionari, care au tras in trenul blindat, cu care a părăsit țara, împreună cu Elena Lupescu, Mihai I și regina Elena au avut parte de o plecare liniștită. În legătură cu ceea ce a luat fostul monarh în momentul părăsirii teritoriului românesc, cu siguranță, că acesta n-a plecat cu o trăistuță de merinde și niște bani de buzunar. Tablouri din colectia aflată la Palatul Regal, bijuterii si chiar cărti de mare valoare culturală, au luat drumul Occidentului, în același timp cu fostul monarh.

În acest exil, impus de noile autorități ale României, susținute de ocupantul sovietic, fostul rege n-a avut prea

multe inițiative, în susținerea valorilor cultural ale țării pe care a păstorit-o.

Absenteismul acesta, poate fi pus, atât pe seama stângăciei politice si diplomatice, de care a dat dovadă fostul monarh, dar, și a unui sentiment de teamă, securitatea inspirând acest lucru, mai ales în perioada 1948-1965.

Concluziile care pot fi trase, la finele acestui capitol, referitor la ultimul rege al României, sunt clare. Perioada 1940-1947 este cea mai grea , nu numai datorită războiului dar, și a frământărilor politice și social interne.

Regele Mihai – ”țapul ispășitor” al evenimentelor din perioada celui de-al doilea război mondial.

Mareșalul Ion Antonescu – adevăratul conducător al României până în 1944.

Manfred von Killinger – ministrul Germaniei la București.

Epilog

Am încheiat o nouă lucrare, cu referire la monarhie. În anul 2011, am editat ”Regii României în alb și negru”, o carte bazată pe documente și ilustrații, care veneau să întărească afirmațiile că monarhia trebuie privită și în culori deschise, dar, și închise. N-am tras concluzii pe marginea primei lucrări, am lăsat totul la latitudinea cititorilor.

Nu vreau să demonstrez, nici in această nouă carte, total diferită față de prima, că dețin adevărul absolut, ci, să-l scot în evidență realități de necontestat, legate de instituția monarhică.

Mi s-a sugerat idea, de a scoate o nouă ediție a ”Regilor României…” , cu adăugirile de rigoare. N-am făcut acest lucru, ci, am alcătuit o lucrare, cu referire nu numai la monarhia românească, dar, și la celelalte instituții de acest gen, din Europa, în diferite perioade istorice.

Dacă această carte a întrunit exigențele publicului cititor, mă voi simți onorat.

Al dumneavoastră sincer, prof. NIcolae Mavrodin

Bibliografie

Nicolae Mavrodin – Regii României în alb și negru

Idem – Controversatul veac fanariot

Idem – Teribilul secol al –XVIII-lea

Ioan Scurtu – Regii României

Radu Teodoru – Mareșalul

Gabriel Liiceanu – Apel către lichele

Gheorghe Magherescu – Mareșalul Ion Antonescu

George Coșbuc – Coroana de oțel

Carol al-II-lea – Sub zodia Satanei

Gh.Ghimeș - Lupta pentru republică

Andre Maurois – Istoria Angliei

Jacques Madaule - Istoria Franței

Colecția revistei ”Historia” (2000 – 2013)

Colectia revistei ”Magazin istoric” (2006 – 2014)

Cuprins

Precuvântare……..5

Capitolul I ……8

Capitolul II……24

Capitolul III ……..37

Capitolul IV……49

Capitolul V……73

Capitolul VI……95

Epilog ……124

Bibliografie……125

Tipar digital realizat la:

Pim

EDITURA ȘI TIPOGRAFIA PIM

Șoseaua Ștefan cel Mare și Sfânt nr.4, Iași – 700497

Tel.:0730.086.676; Fax: 0332.440.730

E-mail: editura@pimcopy.ro

www.pimcopy.ro